

Osuvasti oikeuselämästä // numero 4-2023 // kahdeskymmeneskahdeksas vuosikerta

ADVOKAATTI

Ikuinen oppija

Työelämäprofessori,
asianajaja
Markku Fredman

Kilpailuoikeus 2023

26.–27.10. Helsinki

Seminaari tarjoaa korkeatasoisia kotimaisia ja kansainvälisiä puheenvuoroja kilpailuoikeuden ajankohtaisimmista aiheista ja ilmiöistä.

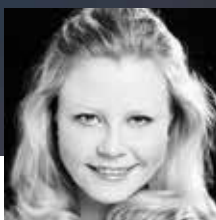
Seminaarin ohjelmassa muun muassa:

- Recent developments and trends in EU merger control
- EU competition cases in the European courts (GC/ECJ)
- New horizontal block exemption regulations and guidelines
- Kilpailuasioden tila tänään ja näkemyksiä tulevaisuudesta
- KKV:n, MAO:n ja KHO:n ajankohtaiset ratkaisut valmiiksi pureskeltuina
- Ajankohtaista yrityskauppavalvonnasta
- Viimeaikaista oikeuskäytäntöä julkisista hankinnoista

Asiantuntijoina muun muassa:

- Honorary Queen's Counsel, Emeritus Professor **Richard Whish**, King's College London
- **John Ratliff**, WilmerHale, Brussels
- Judge **Nils Wahl**, European Court of Justice
- Partner **Niels Christian Ersbøll**, Arnold & Porter, Brussels
- Director General of the Directorate General for Competition **Olivier Guersent**, European Commission
- Partner **Ilkka Leppihalme**, Dittmar & Indrenius, Helsinki
- Pääjohtaja **Kirsi Leivo**, Kilpailu- ja kuluttajavirasto

Juristiliiton jäsenet ja julkinen sektori 1 082 €
(yksityinen sektori 1 445 €)

DATA ACT

10.10. Helsinki

Miten Data Act tulee vaikuttamaan organisaatioiden toimintoihin käytännössä? Miten ennakoida säädöksen vaikutuksia? Päivän aikana pureudutaan kiinnostavien esimerkkien avulla datasäännökseen liittyviin ongelmakohtiin ja ratkaisuihin.

Seminaarin puheenjohtajana Partner, Head of Technology **Anna Haapanen**, Dittmar & Indrenius Asianajotoimisto Oy.

Juristiliiton jäsenet ja julkinen sektori 671 €
(yksityinen sektori 895 €)

TODISTELUPÄIVÄ 2023

30.10. Helsinki

Mikä muuttuu todistelutalenneuudistuksen myötä? Seminaarissa käydään läpi todistelutalenneuudistuksen vaikutuksia todisteluun sekä tuomioistuimen että asiamiehen kannalta.

Seminaarin puheenjohtajana käräjätuomari **Mia Sundström**, Helsingin käräjäoikeus.

Juristiliiton jäsenet ja julkinen sektori 671 €
(yksityinen sektori 895 €)

INSOLVENSSIPÄIVÄ

7.11. Helsinki

Mikä on hallituksen ja johdon vastuu insolvenssilanteessa? Ota haltuun tilinpäätöksen tulkinta asianajajan työssä erityisesti konkurssiliitännäisiä oikeudenkäyntejä silmällä pitäen. Perinteisessä Insolvenssipäivässä käsitellään uusinta tietoa insolvenssioikeuden ajankohtaisista kysymyksistä.

Puheenjohtajana asianajaja **Claudio Busi**, Asianajotoimisto Claudio Busi Oy.

Juristiliiton jäsenet ja julkinen sektori 671 €
(yksityinen sektori 895 €)

JURISTILIITON KOULUTUS

Tutustu ja ilmoittaudu [juristiliitonkoulutus.fi](https://www.juristiliitonkoulutus.fi)

- 6 Tuokiokuva**
Oikeusteko-palkinto Antti Heikinheimolle.
- 8 Tekijä**
Dekkarikirjailija Jens Lapidusta kiehtovat ihmiset ja rakenteet rikosten taustalla.
- 9 Liitossa tapahtuu**
Valtuuskunta vahvisti muutoksia asianajajia koskeviin säännöksiin.
- 10 Asianajopalvelut turvattava koko maassa**
Asianajajaliiton hallitukseen valittu Matti Pulkamo odottaa työntäyteisiä vuosia.
- 11 Dekaanin työpöydältä**
Nykyaikainen yliopisto vaatii pedagogista mielikuvitusta, kirjoittaa Johanna Niemi.
- 12 Koulutus**
Omaisuuksien arvostamisen päivä.
- 24 Oikeilla urilla**
Valvontalautakunnan uusimpia ratkaisuja.
- 28 Osastokuulumisia**
Keski-Suomessa valtaosa asianajajista harjoittaa yleisjuridiikkaa. Maakuntakeskus Jyväskylä houkuttelee alueelle myös nuoria asianajajia.
- 32 Asianajajan päivä**
Asianajaja Simo Ellilän etätyöpäivä suuntautui Nuuskion kansallispuistoon.
- 33 Keissi**
Ystävällisen sanan sanominen ei maksa mitään.
- 33 Nimitykset**

18

”USKON, ETTÄ
LOPULTA MINÄ
OLEN SE, JOKA
TÄSSÄ ENITEN
OPPII.”

HENKILÖ KUVASSA

Ikuinen oppija

Markku Fredman aloitti elokuussa Helsingin yliopiston työelämäprofessorina. Hän toivoo innostavansa nuoria juristeja asianajajaoikeuden pariin.

14

FOKUS

Joko tällä kertaa?

Luovan tekoälyn nopeat harppaukset ovat nostaneet uutta intoa vanhaan aiheeseen: olisikohan nyt pitkään puhutun työn murroksen aika.

LUUPPI

Lepää rauhassa

Digi- ja väestötietoviraston julkaisema Läheisen kuolema -opas antaa selkeät ohjeet siihen, mitä tehdä läheisen kuoltua. Mukana oppaan teossa oli myös Asianajajaliitto.

26

ADVOKAATTI Suomen Asianajajaliiton jäsen- ja ammattilehti, 28. vuosikerta PÄÄTOIMITTAJA Liisa Laitinen, p. 044 333 0512, liisa.laitinen@asianajajaliitto.fi TOIMITUSPÄÄLLIKKÖ Johanna Kainulainen, p. 040 721 7289, johanna.kainulainen@asianajajaliitto.fi TOIMITUSSIHTEERI Tero Ikkäheimonen, p. 040 570 4304, tero@aparaattimedia.fi TOIMITUS Asianajajaliitto ja Vallilan Aparaatit Oy ULKOASU Laura Ylikahri KANNEN KUVA Susanna Kekkonen PALAUTE advokaatti@asianajajaliitto.fi ILMOITUKSET Juha Halminen, p. 050 592 2722, juha.halminen@kolumbus.fi TILAUKSET JA OSOITTEENMUUTOKSET p. (09) 6866 120, minna.wilenius@asianajajaliitto.fi KUSTANTAJA Suomen Asianajajaliitto PAINO Savion Kirjapaino Oy PAINOS 2 650 kpl ISSN 1239-1085 (nid.), ISSN 2489-8260 (verkkokuuk.) / Aikakausmedia ry:n jäsen / Advokaatti ei vastaa tilaamatta lähetettyjen kirjoitusten ja kuvien säilyttämisestä tai palauttamisesta. Lehden suurin vastuu ilmoitusten julkaisemisesta sattuneesta virheestä on ilmoituksen hinta. / Seuraava lehti ilmestyy 22.11.2023.

Oikeuspolitiikkaa ja asianajajaoikeutta

Asianajajaliitto on aktiivinen oikeuspoliittinen toimija. Tehtäviimme kuuluu oikeusolojen ja oikeusturvan kehittäminen, minkä vuoksi annamme lausuntoja, olemme kuultavana asiantuntijakuulemisissa ja teemme aloitteita. Tällä hetkellä oikeuspoliittisten tavoitteidemme kärjet ovat asianajajien ja asianajajalaitoksen itsenäisen ja riippumattoman aseman turvaaminen perustuslaissa, asianajajalain kokonaisuudistus, oikeusturvan saatavuuden varmistaminen muun muassa oikeusavun tuloajoja ja oikeusapupalkkiota korottamalla sekä oikeudenkäyntien sujuvoittaminen ja nopeuttaminen. Näitä teemoja on käsitelty lukuisilla forumeilla eri toimijoiden kanssa.

Asianajajaliitto oli nyt ensimmäistä kertaa asiantuntijana kuultavana hallitusneuvotteluissa. Siitä kiitos kuuluu liiton pitkäjänteiselle oikeuspoliittiselle työlle. Osallistuin kahteen kuulemistilaisuuteen, joissa käsiteltiin oikeusprosessien kehittämistä sekä oikeuden saatavuutta oikeudenkäyntikulujen ja oikeusavun näkökulmasta. Vaikka keskustelut olivat hyviä ja näkemykset monilta osin yhdensuuntaiset, lopputuloksena hallitusohjelma jättää toivomisen varaa. Jatkamme kuitenkin työskentelyä tavoitteidemme eteen, eikä hallitusohjelmakirjauksen puuttuminen suoraan tarkoita sitä, etteikö tavoitteitamme myös muiden toimijoiden toimesta edistetäisi. Työ jatkuu.

Suomen Asianajajaliiton Säätiö ja Asianajajaliitto lahjoittivat viisi vuotta sitten Helsingin yliopistolle valtakunnallisen asianajajaoikeuden työelämäprofessorin. Ensimmäinen määrääi-

kainen tehtävä päättyi juuri, ja päätimme jatkaa lahjoitusta. Asianajajaoikeuden työelämäprofessorin tehtävänä on asianajajaoikeuden opetuksen ja tutkimuksen lisääminen. Asianajajaoikeutta on tutkittu vielä verrattain vähän, joten tutkimukselle on suuri tarve. Opetuksessa korostuvat erityisesti asianajajaetiikka, asianajajan päämiehen edustaminen toimeksiannoissa ja eri prosesseissa. Opiskelijat ovat osallistuneet innokkaasti asianajajaoikeuden kursseille ja graduseminaareihin. Aihepiiri on koettu mielenkiintoiseksi ja myöhempiä työelämää palvelevaksi. Tästä lehdestä voitte lukea asianajaja, OTT **Tuomas Lehtisen** seuraajaksi valitun asianajaja, OTT **Markku Fredmanin** ajatuksia tulevasta kaudesta.

Tässä lehdessä perehdytään myös siihen, mikä on tekoälyn rooli asianajajan työssä tällä hetkellä. Tekoälyn nousua on odotettu pitkään, mutta kehitys on ollut varsin hidasta. Jokaisen ulottuvilla olevat tekoälysovellukset ovat kuitenkin tulleet jo osaksi työelämää ainakin kokeilevassa mielessä. Mitä tekoälyllä saadaan aikaan? Vaikka sillä voidaan tehdä paljon hyvää, antaa se myös mahdollisuuden väärinkäyttöksiin. Voiko tekoäly tuottaa vaikkapa todisteita, jotka johtavat väärään tuomioon? Mahdollisuus ja uhka ovat molemmat läsnä.

Toivon kaikille lukijoille energistä sykystä ja työn iloa! *

Hanna Räihä-Mäntyharju

Asianajajaliiton puheenjohtaja

[@h_raiha](#)

RÄTTSPOLITIK OCH ADVOKATRÄTT

Advokatförbundet är en aktiv rättspolitisk aktör. Högt på vår lista över våra rättspolitiska mål är att i grundlagen trygga advokaternas och advokatväsendets självständiga och oberoende ställning, en totalreform av advokatlagen, säkerställa tillgången till rättsskydd bland annat genom att höja inkomstgränserna för rättshjälp och rättshjälpsarvodet samt att göra rättegångarna smidigare och snabbare. Advokatförbundet hördes nu för första gången som sakkunnig vid regeringsförhandlingarna.

Finlands Advokatförbunds Stiftelse och Advokatförbundet donerade för fem år sedan en arbetslivsprofessur i riksomfattande advokaträtt till Helsingfors universitet. Arbetslivsprofessuren i advokaträtt har till uppgift att öka undervisningen och forskningen inom advokaträtt. I den här tidningen kan ni läsa advokaten, juris doktor **Markku Fredmans**, juris doktor **Tuomas Lehtinens** efterträdare, tankar om den kommande perioden.

I denna tidning tas också upp den arti-

ficiella intelligensens roll i advokatens arbete. Appar med artificiell intelligens som är tillgängliga för alla har blivit en del av arbetslivet åtminstone i experimentell bemärkelse. Vad kan man åstadkomma med artificiell intelligens? Även om man kan göra mycket gott med artificiell intelligens, möjliggör den också missbruk. Kan artificiell intelligens producera till exempel bevis som leder till felaktiga domslut? Det finns både möjligheter och hot.

Sovittelukulttuurin uranuurtaja

KUVA SAMULI KNUUTILA // TEKSTI TERO IKÄHEIMONEN

Asianajajaliiton valtuuskunta myönsi kevätkokouksessaan Oikeusteko-palkinnon **Antti Heikinheimolle** merkittävästä työstään oikeudenmukaisuuden edistämiseksi. Heikinheimo on tunnettu ja arvostettu sovittelija. Hän on toiminut sovittelijana yli 300 riita-asian sovittelussa, joista noin 90 prosenttia on johtanut sovintoon. Hän eläköityi loppuvuonna 2022 tuomarin työstä.

Draama edellä

Dekkarikirjailija Jens Lapidusta kiehtovat ihmiset ja rakenteet rikosten taustalla.

TEKSTI JA KUVA TERO IKÄHEIMONEN

Toimit ennen kirjailijan uraa asianajajana. Miten siirtymä ammatista toiseen sujui?

Jäin kaipaamaan asianajajan työstä oikeuden istuntoja, kollegoita ja asiakkaiden tapaamista. Asianajajana sain myös nauttia poikkeuksellisen vahvasta tunteesta, että työni on hyvin merkityksellistä toisen ihmisen elämän kannalta. Voisi ajatella, että dekkaristille poliisityön ja rikollisen maailman tuntemuksesta on vain hyötyä, mutta toisinaan siitä on vähän haittaakin. Haluaisin olla aina mahdollisimman uskottava ja realistinen, mutta välillä täytyy laittaa tarina ja draama etusijalle.

Kuvaat kirjoissasi rikollista elämää ja rikollisten ajattelua. Mikä sinua siinä kiehtoo?

Minua kiinnostavat ihmiset ja rakenteet rikosten taustalla. Monissa tyyppisissä rikostarinoissa syylliset kärsivät vakavista mielenterveysongelmista, mutta se ei useinkaan ole totta. Minusta on kiinnostavaa yrittää ymmärtää, miksi rikoksia tehdään, varsinkin Ruotsin viimeaikaisten tapahtumien valossa.

Miltä ruotsalaisen oikeusvaltion tulevaisuus sinusta näyttää?

Ruotsin oikeusjärjestelmä on epäilemättä yksi maailman parhaista ja oikeusvaltioperiaate on vahva. Siitä huolimatta haasteita riittää. Edellinen ja nykyinen hallitus ovat uudistaneet rikos- ja vankeuslakia. Poliisille on myönnetty lisää pakkokeinoja ja rangaistuksia on kiristetty. Yksittäiset muutokset eivät ole ongelma, mutta kun koko järjestelmää vietään repressiivempään suuntaan, on syytä olla tarkkana. Minusta Ruotsissa tulisi käynnistää selvitys oikeusvaltion ja kansalaisyhteiskunnan tilasta. *

Valtuuskunta vahvisti muutoksia asianajajia koskeviin säännöksiin

Valtuuskunta vahvisti kevätkokouksessaan muutoksia asianajajia koskeviin palkkio-ohjeisiin (B 03), tietoturvaohjeeseen (B 05.1) sekä asiakasvarojen hoitoa koskevaan ohjeeseen (B 06.1). Palkkio-ohje ja asiakasvarojen hoitoa koskeva ohje tulivat voimaan jo 1.7.2023, tietoturvaohje puolestaan on voimassa 1.1.2024 alkaen.

Palkkio-ohjeen muutos huomioi EU-tuomioistuimen 12.1.2023 antaman ratkaisun C-395/21, jossa kuluttajan kanssa tehty pelkkään tuntihintaan perustuva asianajajajohde ei täyttänyt kuluttajajohde-ohjeiden vaatimia ehtoja koskevan direktiivin (93/13/ETY) vaatimuksia selkeydestä. Nyt hinta-arviomekanismi on saatettu osaksi asianajajia velvoittavaa ohjetta, ja asianajajien on syytä perehtyä velvoittavaan muutokseen huolellisesti.

Tietoturvaohjeen muutokset, jotka tulevat voimaan 1.1.2024, asettavat uusia velvoitteita asianajajajohde eli asiakaiden luottamuksellisten tietojen suojaamiseksi. Velvoitteet koskevat osin kaikkia asianajajia ja joiltakin osin vähintään 10 työntekijän asianajajajohde. Tietoturvaopas (B 05.2) tullaan päivittämään syksyn kuluessa ja lisäksi aiheesta tarjotaan kou-

lutusta asianajajille ja asianajajajohde-ohjeen voimaantuloa.

Asiakasvarojen hoitoa koskevan ohjeen muutokset huomioivat asiakasvaratilien avaamiseen liittyvät haasteet ja yleisen pankkikäytännön. Yleisellä asiakasvaratilillä saa säilyttää rahavaroja ainoastaan lyhytaikaisesti ja varat on ilman tarpeetonta viivytystä tilittettävä varoihin oikeutetulle tai siirrettävä erityiselle asiakasvaratilille. Varojen säilyttäminen asianajajajohde-ohjeen yleisellä asiakasvaratilillä pidempiaikaisesti on kuitenkin hyväksyttävää tilanteessa, jossa erityisen asiakasvaratilin avaaminen pankkiin ei ole mahdollista tai kokonaisuutena arvioiden tarkoituksenmukaista.

Ohjeet löytyvät verkkosivuiltamme: asianajajaliitto.fi/saantely

TOIMEKSIANTOJESI SUJUVAAN HALLINTAAN

- Luotettavat CSI-ohjelmistot
- Ensiluokkaiset tukipalvelut
- Monipuoliset integraatiot

Lue lisää csihelsinki.fi

Rovaniemäläinen Matti Pulkamo on Asianajajaliiton hallituksen uusi jäsen.

Asianajopalvelut turvattava koko maassa

Asianajajaliiton hallitukseen valittu Matti Pulkamo odottaa työntäyteisiä vuosia.

TEKSTI TERHI HAUTAMÄKI // KUVA SAMULI KNUUTILA

Rovaniemäläinen asianajaja, varatuomari **Matti Pulkamo** valmistautuu uuteen työrupeamaan. Asianajajaliiton valtuuskunta valitsi Pulkamon kokouksessaan 9. kesäkuuta liiton hallituksen jäseneksi. Hän toimi aiemmin hallituksen varajäsenenä.

– Työntäyteisiä vuosia on tiedossa. Tehtävä vaatii aika paljon oman päivätyön lisäksi. Toisaalta se on varmasti antoisa tehtävä alamme näköalapaikalla, Pulkamo sanoo.

Pulkamo on toiminut yrittäjänä jo 22 vuotta. Työtään hän kuvaa enemmän käsityöläisammatin harjoittamiseksi kuin liiketoiminnan pyörittämiseksi.

– En ole koskaan ollut missään töissä työsuhteessa. Jo opiskeluajoista lähtien minulla on ollut oma toimisto.

Myös luottamustehtävät ovat aina kiinnostaneet, ja hän on ollut mukana Asianajajaliiton eri elimissä vuodesta 2008 lähtien.

Millaisia asioita Asianajajaliiton ja sen hallituksen tulisi lähiaikoina edistää?

– Varmaan yksi näkökulma on se, miten asianajopalvelut turvataan tasapuolisesti koko valtakunnassa. Keskittyminen kasvukeskuksiin on tosi voimakasta, ja syrjäisemmät alueet uhkaavat jäädä sivummalle.

Pulkamon omista toimeksiannoista suurin osa liittyy asumiseen ja rakentamiseen, kuten asuntokauppa- ja rakennusriitoihin ja asunto-osakeyhtiöoikeuteen. Oman erikoisalnan toimeksiantoja on usein mahdollista hoitaa myös etänä, ja hän on voinut tarjota palveluita Rovaniemen seutua laajemmalle, ympäri Suomea.

Toinen iso kysymys on asianajajien digitalisaatio.

– Miten erityisesti pienyrittäjät omaksuvat uudet työskentelytavat ja pysyvät ajan tasalla siitä, missä ollaan menossa, Pulkamo pohtii.

Asianajajaliiton hallituksen toimikaudet ovat kolmevuotisia ja alkoivat heti valinnasta. Pulkamon henkilökohtaiseksi varajäseneksi valittiin **Lauri Leppänen** Vaasan Asianajajayhdistyksestä. Lisäksi **Mari Lampenius** valittiin jatkokaudelle, ja hänen uudeksi henkilökohtaiseksi varajäsenekseen valittiin **Nina Solas-Iloniemi**. *

Nyky aika vaatii pedagogista mielikuvitusta

Kun lukuvuosi alkoi elokuun viime päivinä, toivotimme uudet opiskelijat tervetulleiksi korkean tason paneelilla oikeudenmukaisuudesta. Dekaanin paneeli johdatti miettimään, millaista opiskelua heillä on edessään, ja yliopisto-opetuksen muutoksia.

Omana opiskeluaikanani opetuksen peruskuvio oli luennot, kirjat ja tentti. Jotkut opiskelijat valitsivat näistä kaksi, kirjat ja tentin, mutta minä koin oppivani parhaiten luennoilla. Kun aloittelin opettajan uraani, oli vaikeaa ajatella tämän laatikon ulkopuolelta. Käytännössä sain opettaa prosessioikeuden oikeustapausharjoituksia, jotka olivat eräänlainen ongelmalähtöisen opetuksen varhaisversio. Nykyisen yliopiston rehtorin **Sari Lindblomin** pitämä ongelmalähtöisen opetuksen kurssi oli voimaannuttava: monipuoliset opetusmenetelmät olivat sallittuja, jopa suotavia. Pääasia, että opiskelijat oppivat. Vakaumukseni oli ja on, että tekemällä oppii.

Nykyisin yliopistopedagoginen koulutus on edellytys uralla etenemiselle. Osana opetustaidon arviointia opetustehtävien hakijat määrittelevät oman opetusfilosofiansa. Oma määritelmäni lähtee konstruktivistisesta oppimiskäsityksestä eli siitä, että opiskelija on aktiivinen oman osaamisensa rakentaja, ehkä jopa tiedon tuottaja. Opetusmenetelmät voivat mielestäni olla erilaisia, kunhan menetelmä palvelee opintojakson osaamistavoitteita ja soveltuu opetussuunnitelmaan, ryhmäkokoon sekä opettajalle.

Oikeustieteen opiskelijoiden subjektiivinen kokemus opiskelusta on muuttunut yllättävän vähän: paljon kirjoja, luentoja ja tenttejä. Tähän on yksi perustavanlaatuisen syy: niukat resurssit. Oikeustieteellisessä on selvästi eniten opiskelijoita opettajaa kohden koko yliopistossa. Sen vuoksi pakolliset aineopinnot opetetaan suurissa ryhmissä. Helsingissä käytetty sähköinen salitenti on reilu ja kustannustehokas tapa arvioida opiskelijoiden tietämystä, mutta se mittaa vain tietynlaista osaamista. Helsingissä pakollisiin opintoihin on tuotu oikeudellisten ongelmien ratkaisutaitoja kehittävää ryhmätyöskentelyä. Suurissa ryhmissä toteutettuna työmuoto on opettajille erittäin vaativa ja kuormittava, vaikka opiskelija-avustajat auttavat

”VAKAUMUKSENI OLI JA ON,
ETTÄ TEKEMÄLLÄ OPPII.”

järjestelyissä. Kunnioitukseni työmuotoa toteuttavia opettajiamme kohtaan on suuri.

Koulutusta voidaan muuttaa aidosti osallistavaan ja monipuolisia valmiuksia antavaan suuntaan vain lisäämällä resursseja. Lisäresursseja ei kuitenkaan ole näköpiirissä. Pikemminkin hallitusohjelma viittaa siihen, että halutaan lisää koulutuspaikkoja ilman resurssien lisäystä. Resurssien puutetta ei voi muilla konsteilla korvata, mutta opintojen suunnittelulla ongelmia voi lievittää. Tilasuunnittelulla voidaan tukea nykyai-kaista pedagogiikkaa. Pedagogisella mielikuvituksella voi tehdä opetuksesta osaamistavoitteita palvelevaa, tehokasta – ja hauskeempaa.

Moni opettaja elävöittää ja aktivoi luento-opetustaan erilaisilla pari-, ryhmä- ja yhteiskeskusteluilla. Valinnaisissa opinnoissa pedagogiikka on monipuolista. Esseitä kirjoitetaan paljon, samoin oppimispäiväkirjoja. Tarjolla on käytännön kurseja yhteistyössä asiantajotoimistojen kanssa, samoin oikeustapausharjoitustilaisuuksia. Omilla kurseillani opiskelijat ovat viime vuosina tehneet ohjeistetusti Power Point -esityksiä, ja viimeksi tasa-arvo-oikeuden kursilla tuotettiin podcasteja, joita voi käyttää myöhemmin oppimateriaalina.

Suurten opiskelijaryhmien kohdalla pedagogisen mielikuvituksen käyttö on haasteellista, mutta mahdollista. Myös osaamisen arviointia voidaan kehittää. Helsingin ja Tampereen lääketieteen koulutusohjelmassa on luovuttu numeerisista arvosanoista ja siirrytty arviointiin hyväksytty/hylätty. Oikeustieteessä näin radikaali uudistus ei liene mahdollinen monestakaan syystä, mutta hyväksyty/hylätty-asteikon laajempaa käyttöä voisi harkita esimerkiksi opintojaksoilla, jotka suoritetaan ryhmätöillä. Osallistuminen ryhmän työhön voidaan tarkistaa muillakin tavoin. Opetuksen kehittämistä käydään tiedekunnissa jatkuvasti aktiivista keskustelua myös opiskelijoiden kanssa. Yhteinen tavoitteemme on mahdollisimman hyvä juristikoulutus.

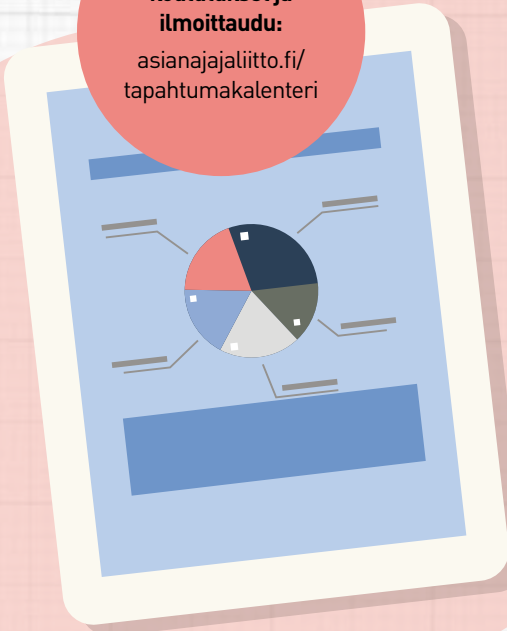

Johanna Niemi
Helsingin yliopiston
oikeustieteellisen
tiedekunnan dekaani

koulutus

**Katso kaikki
koulutukset ja
ilmoittaudu:**

asianajajaliitto.fi/
tapahtumakalenteri

MIKÄ?

OMAISUUDEN ARVOSTAMISEN PÄIVÄ

Seminaarissa päivitetään omaisuuden arvostamiseen liittyvä osaaminen ajan tasalle. Päivän aikana omaisuuden arvostamista tarkastellaan niin eläkkeiden, puolisojen välisten velkojen kuin yritysomaisuudenkin näkökulmasta. Kouluttajina toimivat alan parhaat asiantuntijat.

MISSÄ?

Suomen Asianajajaliitto, koulutustila

Mikonkatu 25, 00100 Helsinki (myös etänä)

KUKA?

Tanja Heiskanen, asianajaja, Asianajotoimisto Sandström & Koulu Oy

Pekka Palaja, asianajaja, Asianajotoimisto Fenno Oy

Ilona Piironen, asianajaja, Asianajotoimisto Reims & Co Oy

Tiina Väisänen, OTT, käräjätuomari, sovittelija, Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus

MILLOIN?

1.11.2023 klo 9.30–16.00

”

Puolisoiden varat sekoittuvat helposti keskenään. Koulutuksessa käyn läpi keinoja huomioida omaisuuden erottelussa puolisojen välisiä velvoiteoikeudellisesti vanhentuneita tai tulkinnanvaraisia saatavia, joita ei ole tarkoitettu toisen puolison vastikkeettomiksi eduksi.

Ilona Piironen
Asianajotoimisto
Reims & Co Oy

MUISTATHAN MYÖS NÄMÄ:

- 26.9. Rakentamislaki; pureskeltavaa sopimukseen ja viranomaismenettelyihin
- 28.9. Menesty oikeudenkäynnissä osa III – Vakuuttava ja vaikuttava ilmaisu asianajotyössä
- 2.10. Tekoälystä heti tehoa asianajajan työhön osa II – Referointi, tiivistäminen ja uudelleen muotoilu
- 3.10., 30.10. Ajankohtaista ulosotto-oikeutta – erityisesti kuolinpesän asemasta osana ulosotto-prosessia*
- 5.10. Rahoitussopimukset
- 6.10. Välimiesmenettelyn elinkaari ja työssä jaksamisen askeleet
- 11.10. Menesty oikeudenkäynnissä osa IV – Pidä pää(miehe)si
- 20.10. Aviopuolisoiden sopimukset erityisesti oikeustoimilain pätemättömyysperusteiden valossa*
- 24.10., 7.11. Sopimustulkinta ja siihen varautuminen*
- 27.10. Nuorten Asianajajien Päivä – huomisen valokeilassa
- 1.11. Omaisuuden arvostaminen osituksessa ja omaisuuden erottelussa – Seminaaripäivä
- 14.11. Yrityssalaisuusrikokset
- 21.11. Näkökulmia rakentajan maksukyvyttömyyteen
- 28.11. Säästöhenkivakuutuksen ja kapitalisaatiosopimuksen verokysymyksiä kuolemantapauksessa
- 11.12. Tekoälystä heti tehoa asianajajan työhön osa III – Ideointi, sparraus ja sisällöntuottaminen

VERKKOKOULUTUKSIA:

- Tekoälystä heti tehoa asianajajan työhön osa I
- Asianajajan vastuuvakuutus
- Etäoikeudenkäynnit haltuun
- Henkilötodistelun ajankohtaiset kysymykset
- Yrityskaupan ABC – Lol:sta Closingiin
- Tietoturva-asiat haltuun
- Monimuotoisten perheiden juridiikkaa

Livekoulutukset ja webinaarit järjestetään Helsingissä Asianajajaliiton koulutustiloissa. Koulutuksiin on mahdollista osallistua myös etänä.

* Yliopistoyhteistyökoulutukset järjestetään eri paikkakunnilla vaihtelevasti lähi- ja etäkoulutuksina.

"Digiaineistot tuovat varmuutta ja säästävät juristien työaikaa"

Alma Talentin juridiikan sisältöpalvelut tukevat modernia asianajotoimistoa, sillä ne mahdollistavat nopean pääsyn juridiikan ammattitiedon äärelle, on kyse sitten kiireellisestä faktantarkistuksesta tai pidempiaikaisesta syventymisestä.

Asianajotoimisto Krogeruksella on käytössään Alma Talentin laajin juridiikan sisältöpalvelupaketti. Se kattaa Verkkokirjahyllyn, päivittyvät hakuteokset ja Suomen Laki -hakupalvelun. Krogeruksen Knowledge Management Specialist **Johanna Roivas** sanoo, että Alma Talent tunnetaan suurimpana juridisen kirjallisuuden kustantajana Suomessa.

"Myös juridinen työ on siirtynyt aiempaa enemmän paikasta riippumattomaksi ja tässä muutoksessa auttaa mm. sähköisten materiaalien kehittyminen."

Roivas sanoo, että Alma Talentin julkaisuportfolio on kattava, ja lisäksi sähköiset aineistot julkaistaan samanaikaisesti painettujen kirjojen kanssa – juridinen tieto on aidosti kaikkein uusinta. Päivittyvät hakuteokset ovat jatkuvasti ajan tasalla.

"Haluamme tarjota juristeillemme asiakastyön tueksi markkinoiden kuranteimman ja parhaan aineiston. Siksi hyvät tietolähteet ovat toimistomme arjessa tärkeä asia."

Tiedon tarve on usein lyhytaikainen muistin virkistäminen ja faktojen tarkistaminen. Tällaista työskentelyä tukee tiedon löytyminen kattavasti sähköisenä sekä hyvin toimiva hakupalvelu.

"Työtehokkuuden lisäksi on hyvä huomata, että luottamus ajantasaisen ja oikean tiedon helppoon saatavuuteen on myös työn mielekkyyttä tukeva asia."

ALMA TALENT LAKITIETO tarjoaa kattavan ja tuoreen ammatti- ja lainsäädäntötiedon tulkintoineen – yhteen koottuna, helposti hyödynnettävinä digipalveluina.

Tutustu: almatalent.fi/lakitieto

Joko tällä kertaa?

Luovan tekoälyn nopeat harppaukset ovat nostaneet uutta intoa vanhaan aiheeseen: olisikohan nyt pitkään puhutun työn murroksen aika.

TEKSTI TERHI HAUTAMÄKI // KUVITUS CAMILLA ENGLUND

Hei ChatGPT! Kerro pari tärkeintä tehtävää, joissa voisit tehostaa asianajajan työtä?

ChatGPT: Hei! Asianajajat kohtaavat monenlaisia tehtäviä, ja monet niistä ovat rutiininomaisia tai aikaavieviä(...)

Tutkimus ja oikeudellisten tietokantojen selaus: Asianajajat käyttävät paljon aikaa oikeudellisen kirjallisuuden, ennakkotapausten ja muiden relevanttien dokumenttien tutkimiseen. Voin nopeasti skannata suuria määriä tietoa, löytää relevantteimmat dokumentit ja antaa yhteenvedon niiden sisällöstä.

Dokumenttien luominen ja muokkaus: Esimerkiksi sopimusten, vaatimusten ja muiden oikeudellisten dokumenttien laatimisessa on usein paljon toistuvia elementtejä. Voin auttaa luomaan malleja tai automatisoimaan tietyt osat dokumentaatioprosessista.

Advokaatti kirjoitti tekoälystä vuonna 2021 otsikolla ”Melko hyvä renki”. Toimistot käyttivät jo sovelluksia esimerkiksi due diligence -tarkastuksiin. Luminance-ohjelmisto kahlasi läpi kaksi miljoonaa dokumenttia eräässä toimeksiannossa.

Tekoälyä hyödynnettiin sopimusten luomiseen, tietoturvaan ja ajankäytön seurantaan, mutta visiot olivat varovaisia. Asianajajaliiton pääsihteeri **Niko Jakobsson** toteasi, että tekoälyinnostus nousee aaltoina.

Uusi aalto on nyt. Syynä ovat harppaukset generatiivisten tekoälyjen – tekstiä, kuvia ja videoita luovien mallien – kehityksessä. Luonnollisella kielellä jutteleva tekoäly on helposti lähestyttävää. Tunnetuin on Open AI:n marraskuussa 2022 julkaisema ChatGPT, jonka kielimallista on jo tänä vuonna tullut kehittyneempi versio GPT-4. Tämäkin on epäilemättä vasta alkua.

KEHITYS ON VALTAVAN NOPEAA

Kaikilla isoilla teknologiayrityksillä on jo pitkälle kehitettyjä kielimallejaan.

Microsoftilla ja Facebook-yhtiö Metalla on LLaMA 2. Googlella on PaLM 2 ja chatbotti Bard.

LUONNOLLISELLA
KIELELLÄ JUTTELEVA
TEKOÄLY ON HELPOSTI
LÄHESTYTTÄVÄÄ.

- ➔ Yhdysvalloissa on saatavilla Anthropic-yhtiön Claude 2, jolle voi yhdellä kyselyllä syöttää 75 000 sanaa, vaikka koko kirjan, ja keskustella siitä.

Tekoäly suoriutuu tehtävistä, joita jokin aika sitten pidettiin inhimillistä ymmärrystä vaativina. Se kuvailee, mitä valokuvassa näkyy tai luo kuvia ohjeiden avulla.

Kouluttaja ja tietokirjailija **Immo Salo** neuvoo asiakkaitaan ChatGPT:n käytössä ja tarjoaa Bonairo-yrityksensä kautta kielimallia hyödyntäviä tuotteita. Tyypillisin käyttö on juuri tekstien tiivistämistä ja tuottamista.

Kielimalli voi luoda pohjia esitelmiin tai pöytäkirjoihin, muokata asiakirjaa tai hioa blogitekstiä. Sitä voi ohjeistaa sävystä ja tyylistä. Kun Salo itse kirjoitti tietokirjaansa, hän käytti sitä summeerukseen, ideointiin, oikolukuun ja synonyymien keksimiseen.

– Tuttavayrittäjä teki rahoitushakemuksen ChatGPT:n avulla ja sai rahoitusta.

Asianajotoimisto Lexian osakas **Kimmo Oila** hämmästytti jo viime joulun aikaan, miten hyviä kauppa-kirjoja ChatGPT laati. Lexiassa tekoälyä käytetään rutiinikirjoittamisessa: sähköposteissa tai tervehdyspuheissa. Asiakirjojen laadintaa on testailtu.

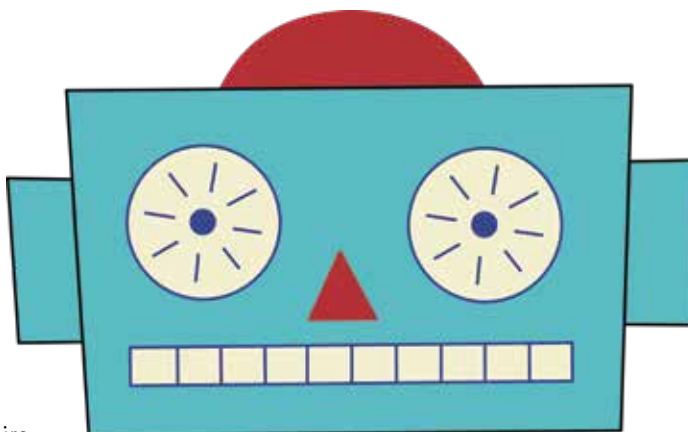
– Ala on konservatiivinen, joten yltiöhurjasti ei ole vielä tehty. Mutta kyllä nyt on melkein pakko sanoa, että on tapahtunut jotain, mitä ei voi peruuttaa.

TEKOÄLY HALLUSINOI OIKEUSTAPAUKSIA
Toiveista ollaan silti kaukana. Tekoälyn vastaukset ovat usein puutteellisia, teksti persoonatonta ja ideat sovinnaisia – vaikka se generoi sisältöä, kaikki perustuu vanhaan dataan, joka sisältää myös virheitä ja vinoumia. ChatGPT:n tietoa-aineisto päättyy syyskuuhun 2021. Bing-hakukonetta voi tosin käyttää ChatGPT:hen integroituna, jolloin tekoäly pääsee nettiin.

Kielimalli on opetettu tekstimassoilla. Se luo vastauksia laskemalla todennäköisyyksiä seuraavalle sanalle, mikä toimii usein mutta saa sen joskus niin sanotusti hallusinoimaan.

– ChatGPT voi tuottaa hyvin uskottavan kuuloista tekstiä, mutta se on tilastollinen kielimalli, joka ei ymmärrä, mitä se tuottaa, Salo sanoo.

Kesäkuussa kaksi newyorkilaista asianajajaa tuomittiin sakkoihin. He olivat laatineet asiakkaansa kanteen lentoyhtiötä vastaan ja viitanneet kuuteen fiktiiviseen oikeustapaukseen. ChatGPT oli runoillut tapauksia, kuten ”Varghese vastaan China Southern Airlines” tai ”Shaboon vastaan Egyptair”, eivätkä asianajajat olleet tarkistaneet tietoja.

Kun ChatGPT:ltä kysyy, mikä saa sen toimimaan näin, se esittää eri syitä: se saattaa havainnollistaa asiaa keksityillä esimerkeillä, se voi yhdistellä datansa tietoa ja virheellisesti tai kysymys voi olla epäselvä.

Sympaattisin selitys on että se ”yrittää olla avulias”. Miten kielimalli voi olla avulias?

ChatGPT selittää:

Sen ”avuliaisuus” perustuu ohjelmointiin ja siihen, miten se on koulutettu: malli pyrkii tuottamaan semanttisesti ja kontekstuaalisesti johdonmukaisia vastauksia käyttäjän syötteisiin.

ChatGPT sanoo myös suuremmin:

Jos en ole varma oikeasta vastauksesta, saatan silti yrittää tuottaa informatiivisen ja hyödyllisen vastauksen sen sijaan, että sanoisin vain ”en tiedä”.

TÄRKEINTÄ ON TIETÄÄ, MITÄ TILAA

Tekoäly ei juuri hyödytä, jos joutuu itse käymään tausta-aineiston läpi. Vastauksia voi tarkistella myös esittämällä kielimallille samat kysymykset eri istunnoissa tai käyttämällä rinnakkain kahta sovellusta.

Käyttöä kannattaa kokeilla aiheissa, jotka jo tuntee. Pyyntöjen muotoilu on olennaista. Mitä parempi konteksti, sitä parempi vastaus.

– Tärkein taito tällä hetkellä on tietää, mitä sieltä tilaa, Oila sanoo.

Kielimalli voi tuottaa pohjatietoa, mutta tarvittavat lähteet on löydettävä itse, koska se ei viittaa lähteisiin. Salassa pidettävää materiaalia ei tule syöttää, sillä materiaalia hyödynnetään kielimallin kehittämiseen. Asetuksista voi estää tietojensa käytön, mutta sataprosenttisen turvallisia eivät pilvipalvelut ole koskaan.

Oilan mukaan joissakin englantilaisissa asianajotoimistoissa ChatGPT on kielletty kokonaan. Sen seurauksena jotkut käyttävät sitä henkilökohtaisella puhelimella, mikä on tietoturvan kannalta vielä riskialttiimpaa.

Joissakin suomalaisissa asianajotoimistoissa kannustetaan jo kokeilemaan kielimallien chat-käyttöliittymiä yhdessä sovitulla säännöllä. Oila arvelee, että harvassa toimistossa pelisääntöjä on vielä mietitty.

PAREMPIA SOVELLUKSIA ASIANAJAJILLE
Kielimallien data on globaalia, ja ChatGPT tuntee suomalaisen lainsäädännön vain osittain. Sitä ei käyttöehtojen mukaan saa edes käyttää varsinaisiin juridisiin tehtäviin.

Luovan tekoälyn potentiaali toteutuu vasta, kun sillä buustataan erikoistuneempia ohjelmistoja. Niitä on kehitetty ja kehitteillä juristeillekin. Vastauksia voidaan parantaa yritysten omalla datalla, ja sovellukset voivat sisältää valmiita prompteja eli keskustelun alustuksia juristeille tärkeisiin työtehtäviin.

Ivessalo Solutions Oy:n toimitusjohtaja, asianajotoimistotaustainen **Heikki Ivessalo** kertoo, että ohjelmistoyritys testaa parhaillaan kielimalleja eri tarkoituksiin.

– Ei käy niin, että yksi malli tekee kaiken, vaan ne valikoituvat eri käyttötapauksiin. Mallit kehittyvät niin voimakkaasti, että joka viikko tulee jotain uutta.

Yritys hyödyntää esiohjelmoituja tekoälykyvykyksiiä tuotteissaan, kuten yrityksen sisäisessä haku-koneessa. Ivessalon mukaan monelle juristille on vielä epäselvää, mikä olisi generatiivisen tekoälyn isoin käyttötarkoitus. Sopimusten analysointi ja dokumenttien vertailu kiinnostavat.

Generatiivisen työkalunkin pitää ratkaista aito ongelma. Ivessalon mukaan se usein yhdistyy toimisto-ohjelmiin, joiden tarve on jo osoitettu ja joissa on älyä ennestäänkin. Juristeille tärkeitä toimintoja tarjoava chat taas on esimerkki uudesta työkalusta.

IHMISILLE JÄÄ INHIMILLISTÄ HARKINTAA JA VUOROVAIKUTUSTA SISÄLTÄVÄ TYÖ.

Parhaimmillaan tekoäly sulautuu luontevasti työhön. Se voi vaikka summata reaaliaikaisesti videopalaverin pääkohdat: mistä oltiin yhtä mieltä ja mitkä asiat jäivät ratkottavaksi.

TYÖPAIKAN KULTTUURI RATKAISEE

Oila uskoo, että tehokkuusvaatimus asianajajan työssä kasvaa, kun monet työvaiheet voivat tapahtua lähes saman tien. Ihmisille jää inhimillistä harkintaa ja vuorovaikutusta sisältävä työ.

– Perinteistä, kalliin tuntihinnan työtä jää, mutta en tiedä, miksi asiakkaan pitäisi enää maksaa niin paljon sopimusten luonnostelusta tai tarkistamisesta.

Oilan mukaan tekoäly voi parantaa tiedon hankintaa ja omaksumista merkittävästi: tarjota junioreille valtavan tietopankin ja helpottaa laajentamista omien erityisalojen lähialoihin.

Heikki Ivessalo toteaa, että aito työtapojen muutokset vaatii muutakin kuin vain uusia sovelluksia: organisaation läpäisevää teknologiamyönteistä kulttuuria ja johtamista.

– Ovatko juristit koneita, joiden pitää laskuttaa mahdollisimman monta tuntia päivässä? Vai onko heillä allokoitua aikaa uuden teknologian opetteluun? Valtuutetaanko ihmiset kokeilemaan ja oppimaan yhdessä? Sillä oppimista tämä on. *

VIELÄKÖ TODISTUSAINEISTOON VOI LUOTTA?

Viime kesänä Ranskan mielenosoitusten aikaan levisi tekoälyn tuottamia valheellisia kuvia, joissa presidentti **Emmanuel Macron** oli mukana kahakoissa. Toukokuussa feikkokuva Pentagonin räjähdyksestä aiheutti Yhdysvaltain pörssissä hetkellisen romahduksen.

Kone voi luoda uskottavia kuvia ja ääntä. Se mahdollistaa entistä paremmat huijaukset ja herättää myös kysymyksen todistusaineiston luotettavuudesta.

– Fotorealististen kuvien tuottamisessa ollaan lähes siinä pisteessä, että niitä ei kykene erottamaan kameralla otetuista. Voit ladata kuvasi Adobe Firefly -ohjelmaan ja pyytää muokkaamaan haluamaasi suuntaan.

Videoissa ollaan vielä demotasolla, **Immo Salo** sanoo.

Yhdysvaltalainen Play.ht voi 2–3 tunnin ääninäytteestä syntetisoida tietyn henkilön äänen, jolla voidaan sitten tehdä mitä vain: vaikka esiintyä tuttavana kalastelupuheiluissa. Sillä voisi myös väärentää todistusaineistoa.

– Yllättävän vähän sitä vielä väärinkäytetään, kun miettii, miten helppoa se teknisesti on. Voi olla, että puhelutallenteen hyöty näyttönä alkaa pian alenemaan, Salo sanoo.

Tekijänoikeudet herättävät keskustelua. Kielimallit käyttävät aineistoa, jonka käyttöön tekijänoikeuksien omistajat eivät ehkä ole

antaneet lupaa. Loppukäyttäjä ei tiedä, mistä materiaaleista tekoäly on koostanut vastauksensa.

Kiinnostavia kysymyksiä ovat myös tekoälyn luoman taiteen tekijänoikeudet ja toisaalta tekijänoikeussuojatun musiikin ja taideteosten käyttö tietomalleissa. Miten suhtautua siihen, että tekoälyä voi pyytää jäljittelemään kuuluisia teoksia tai tietyn taiteilijan työtä? Lainsäätäjillä riittääkin lähi-vuosina pohdittavaa. EU:ssa on valmisteilla maailman ensimmäinen kattava tekoälylaki, jonka tavoitteena on varmistaa, että uutta teknologiaa käytetään ja kehitetään parhaalla mahdollisella tavalla.

IKUINEN OPPIJA

Markku Fredman aloitti elokuussa Helsingin yliopiston työelämäprofessorina. Hän toivoo innostavansa nuoria juristeja asianajajaoikeuden pariin.

TEKSTI TERO IKÄHEIMONEN // KUVAT SUSANNA KEKKONEN

Helsingin Vallilan kaupunginosan aivan eteläkärjessä, Hämeentien ja Mäkelänkadun vilkkaassa risteyksessä, sijaitsee talo, jonka julkisivua hallitsee suurin kirjaimin Musiikkiteatteri Kapsäkin nimi.

Ainoastaan vaatimaton kyltti takapihalla kertoo, että kulttuurikeskuksen yläpuolella hoidetaan ihmisten arkisempia asioita: riita- ja rikosjuttuja, pesänselvityksiä ja perinnönjakoja. Asianajotoimisto Fredman & Månsson on toiminut tällä paikalla vuodesta 2015 lähtien.

– Tässä on ollut aikanaan elokuvateatterin projektorihuone, asianajaja **Markku Fredman**, 62, esittelee paikkoja.

Toimistossa riittää yhdelle asianajajalle työtilaa, sillä Fredmanin yhtiökumppani **Ulf Månsson** eläköityi vuonna 2020. Jatkossa Fredman viettäneen toimistolaan vähemmän aikaa, sillä hän aloitti elokuussa Helsingin yliopiston työelämäprofessorina. Tehtävä on kolmevuotinen ja osa-aikainen. Oikeustieteellinen tiedekunta odottaa Fredmanilta 40-prosenttista työpanosta verrattuna täysiaikaiseen professuuriin.

ITÄ-HELSINGISTÄ JURISTIKSI

Fredman syntyi ja varttui Itä-Helsingissä. Puotilan lähiötä asutti nouseva keskiluokka eikä akateeminen ura tullut verenperintönä. Fredman oli perheensä ensimmäinen ylioppilas. Oikeustieteen opinnoista hän kiinnostui, koska ne tarjosivat ammattiin valmistavan yhteiskunnallisen tutkinnon.

– Tällaiselle epävarmalle lukiolaiselle se oli houkutteleva vaihtoehto, kun ei heti tarvinnut päättää, mitä haluaa isona tehdä.

Valmistumisensa jälkeen Fredman meni auskultoi- maan ja toimi syyttäjän sijaisena Helsingissä. Hän haki ”kaikkia mahdollisia” lakimiespaikkoja, ja vähällä oli,

OLI LÄHELLÄ, ETTÄ URAPOLKU OLISI JOHTANUT TÄYSIN TOISEEN SUUNTAAN KUIN ASIANAJAJAKSI.

että urapolku olisi johtanut täysin toiseen suuntaan kuin asianajajaksi. Fredman sai samana päivänä työtarjoituksen sekä vakuutusyhtiöstä että asianajotoimistosta. Hän valitsi jälkimmäisen.

– Jos vakuutusyhtiö Tapiola olisi tehnyt päivää aikaisemmin ratkaisun, olisin saattanut valita toisin, tuore työelämäprofessori pohtii.

Fredman pääsi 1980-luvun lopussa nuorena asianajajana osaksi historiallista tapausta, kun hän edusti yhdessä maineikkaan asianajajan **Heikki Salon** kanssa Mikkelin panttivankidraamassa menehtyneen panttivangin omaisia. Kuutta poliisia syytettiin muun muassa virkarikoksista ja kuolemantuottamuksesta.

Helsingin Jakomäestä elokuussa 1986 alkanut panttivankidraama päättyi Mikkelin torille, kun poliisi avasi tulen panttivankien henkeä uhannutta pankkiryöstäjää kohti. Ryöstäjä ehti laukaista mukana olleet räjähteet, minkä seurauksena panttivankina ollut 25-vuotias **Jukka Häkkinen** sai surmansa.

Asia eteni lopulta korkeimpaan oikeuteen, joka tuomitsi vuonna 1993 poliisin Karhu-ryhmää johtaneen komisarion sakkoihin kuolemantuottamuksesta ja virkavirheestä. Tapaus vaikutti merkittävästi poliisien koulutukseen ja voimankäyttöön, arvioi keskusrikospoliisin rikostarkastaja **Markus Terenius** Helsingin Sanomien haastattelussa vuonna 2015.

➤ – Mikkelin oikeudenkäynti oli käännteentekevä. Suomessa vallitsi sitä ennen kulttuuri, ettei poliisi tee virheitä. Kovassa paikassa olleet palkittiin kunniamerkein. Kohtasimme käsittelyn aikana valtavaa painetta poliisiin suunnalta, Fredman kertoo.

Suurelle yleisölle Fredman lieneekin tunnetuin juuri rikosasianajajana, mutta hän itse vastustaa sitä kuvausta jyrkästi. Fredman kertoo hoitavansa mieluiten kuolinpesiä, isyysjuttuja, perinnönjakoja ja testamentin moitteita. Nuorille juristeille hän haluaakin välittää oppi-isänsä Heikki Salon ohjeet:

– Hän sanoi, että varsinkin pienyrittäjän on pidettävä huoli siitä, ettei julkisesta profiilista tule liian ka-pea. Heikki itse oli työoikeusjuristi, mutta Mikkelin tapauksen jälkeen häntäkin alettiin pitää rikosasianajajana.

MAHDOLLISUUS TAVATA
KOKO VUOSIKURSSIN
OPISKELIJAT
Akateeminen maailma on
Fredmanille tuttu. Hän valmistui lisensiaatiksi 2011, väitteli vuonna 2018 oikeustieteen tohtoriksi ja on toiminut Helsingin

yliopiston oikeustieteen dosenttina vuodesta 2019 alkaen.

Hän kertoo kiinnostuksen juridiikan akateemiseen tarkasteluun syntyneen hieman pakonkin edessä. Fredman valmistui oikeustieteen kandidaatiksi vuonna 1985, ja lähivuosina suomalainen oikeusjärjestelmä myllättiin perinpohjin: rikoslaki uudistettiin, käräjäoikeudet perustettiin ja prosessiuudistus muokkasi siviili-, rikos- ja hallinto-oikeudenkäyntien kulkua.

Fredman kuvaakin 80-luvun alkupuolta ”synkäksi hetkeksi” suomalaisen oikeustieteen opetuksessa.

henkilö kuvassa

”PIENYRITTÄJÄN ON PIDETTÄVÄ HUOLI
SIITÄ, ETTEI JULKISESTA PROFIILISTA
TULE LIIAN KAPEA.”

- – Oppikirjat olivat ikivanhoja, oppi jo valmiiksi vanhentunutta ja opetus huonoa. Olen joutunut valtavasti kouluttamaan itseäni, mutta toisaalta olen aina nauttinut uuden opiskelusta ja toisten kouluttamisesta, Fredman sanoo.

Työelämäprofessorina hän seuraa asianajaja **Tuomas Lehtistä**. Professoreina on Suomen Asianajajaliiton Säätiön ja Asianajajaliiton lahjoittama. Käytännössä Fredman järjestää oikeustieteen maisteriopintoihin liittyvän valinnaisen asianajajaoikeuden kurssin, jonka laajuus on viisi opintopistettä.

Lisäksi hän pitää yliopistolla oikeusnotaariopintoihin liittyvän pakollisen luennon asianajajaetiikasta. Luennon avulla Fredman tavoittaa käytännössä kaikki kolmannen vuosikurssin opiskelijat. Sitä mahdollisuutta hän odottaa innolla.

– Haluan varmistaa, että kaikki valmistuvat juristit Helsingissä saavat tehokkaan perustietopaketin asianajajuudesta. Mitä tarkoittaa asianajaja ja Suomen Asianajajaliitto? Mitä tarkoittaa esimerkiksi se, että asianajaja ei valehtele? Minusta tuntuu, että meidän ammattieettisiä sääntöjä ei aina oteta tarpeeksi vakavasti – että ne ihan oikeasti ohjaavat kaikkea toimintaamme, Fredman sanoo.

Kolmivuotiskaudella on tarkoitus järjestää myös kaksi graduseminääriä asianajajaoikeudesta.

– Tehtävä on valtakunnallinen, eli osallistun alan opetukseen myös muissa oikeustieteellisissä tiedekunnissa. Tämä on se minimi, mitä minulta odotetaan, mutta sen näkee käytännön arjessa, mitä kaikkea muuta voin tehdä. Uskon, että lopulta minä olen se, joka tässä eniten oppii.

Fredmanin suunnitelmissa on jatkaa myös omaa tutkimustyötään ja päivittää vuonna 2020 julkaistua esitutkinta- ja pakkokeinolakien kommentaari vastamaan uutta oikeuskäytäntöä. Hän toivoo pääsevänsä auttamaan nuoria juristeja heidänkin tutkimustyössään.

– Toivon, että opiskelijoiden keskuudessa syntyisi mahdollisimman laajaa kiinnostusta asianajo-oikeudelliseen tutkimukseen. Toiveenani on päästä ohjaajaksi opiskelijalle, joka haluaa tehdä aiheesta tutkielmasa, ehkä jopa väitöskirjan, Fredman sanoo.

ESITUTKINTA JA

TUOMIOISTUIMET KRIISISSÄ

Markku Fredman on ollut uransa aikana hengästyttävän aktiivinen oikeuselämän kommentaattorina, kouluttajana, bloggaajana ja kirjailijana – normaalina arkityönänsä lisäksi. Hän on toiminut niin Asianajajaliiton hallituksessa, Prosessioikeusyhdistyksen aktiivina kuin Asianajajaoikeuden killan kiltä-

”USKON, ETTÄ LOPULTA MINÄ OLEN SE, JOKA TÄSSÄ ENITEN OPPII.”

vanhimpanakin, ja kirjoittanut kymmeniä artikkeleita oikeudellisiin julkaisuihin ja sanomalehtiin.

Hän ei pidättelee sanojaan silloin, kun havaitsee puutteita suomalaisessa oikeusvaltiossa. Esitutkinta on hänen mukaansa ”kriisissä” ja poliisilla on liikaa valtaa päättää, minkälaisen juttujen tutkinta etenee ja minkä ei.

– Juuri eilen asiakas tarjosi juttua, jossa poliisi ei suostu tekemään esitutkintaa vainoamistapauksessa. Kyllähän se totta kai rapauttaa ihmisten uskoa oikeusvaltion, kun kerron, että kokemukseni mukaan tällaisten juttujen eteneminen syytteiksi tai tuomioon asti voi olla hyvin lähellä nolaa.

Tuomioistuinten ruuhkiin Fredman ei odota ihme-lääkettä. Hän uskoo, että lisää resursseja ei ole tulossa, vaan mahdollisesti tarjolla on jatkossa jopa nykyistä enemmän niukkuutta. Se johtaa väistämättä vain yhteen lopputulokseen: rimaa täytyy laskea.

– Se ei välttämättä tarkoita, että käytettäisiin vähemmän aikaa tuomioistuinten, poliisin tai syyttäjän työhön. Mutta kaikkea ei pystytä tekemään samalla tavalla kuin aikaisemmin, hän muotoilee harkiten tarkkaan sanojaan.

– Kun käräjäoikeuden todistelu jatkossa videoidaan, niin voitaisiinko myös tuomion julistaminen tallentaa, eikä perusteluja tarvitsisi saattaa kirjalliseen muotoon – varsinkaan, jos kukaan ei aio valittaa hoviin? Fredman pohtii.

– Kun tätä ikää on kertynyt, niin olen nähnyt monta uudistusta ja myös sen, miten niiden tavoitteista ollaan hiljalleen luovuttu.

Mutta mistä loputon kiinnostus ja intohimo juriidikkaa kohtaan oikein kumpuaa, Markku Fredman?

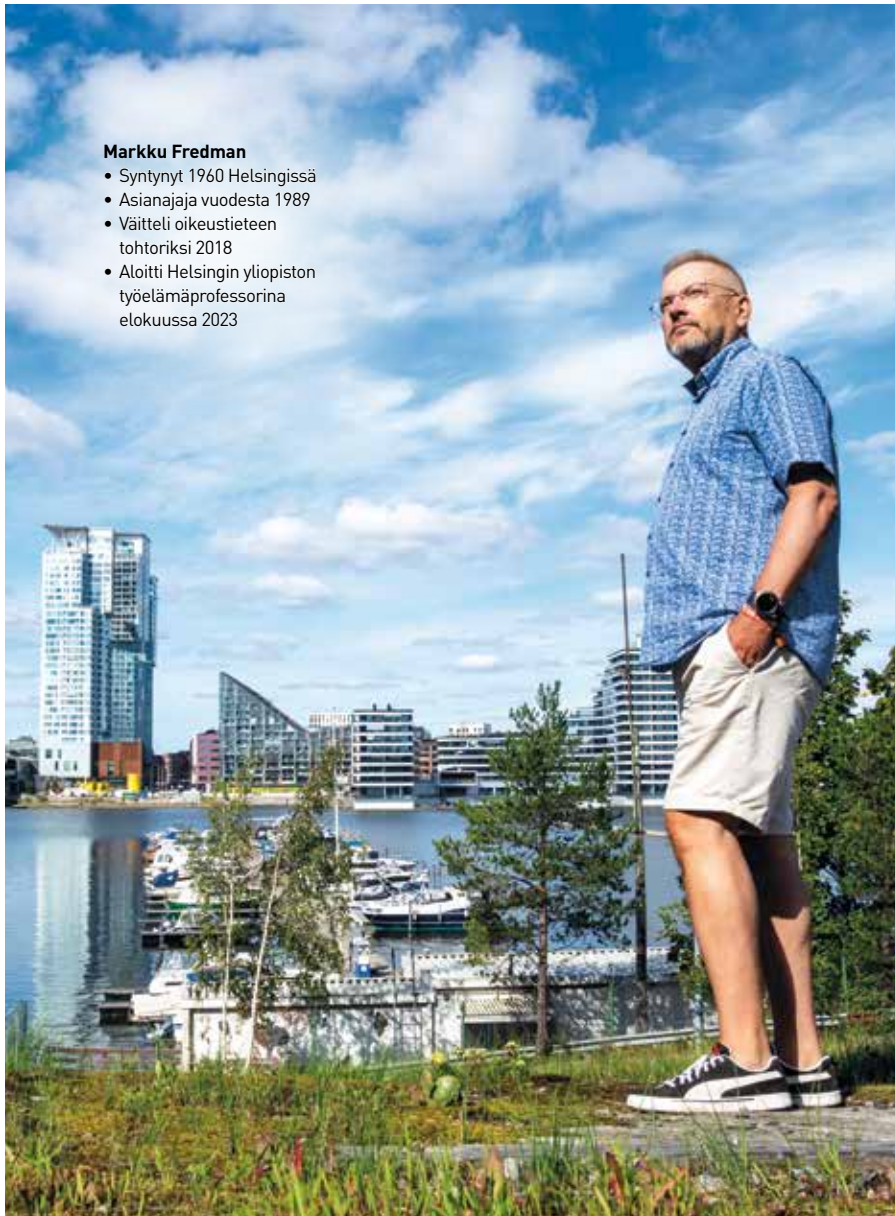
– Se vain kiehtoo minua, hän vastaa ja vaipuu mieteliääksi.

– Mutta kun muutaman vuoden päästä eläkepäivät hämöttävät, niin toisinaan tulee sellainen tunne, että onko sillä vähän liiankin suuri merkitys minulle. Osaanko tehdä sitten enää mitään muuta?

Vastaus saattaa löytyä veneeltä, jota Fredman säilyttää Kulosaaren satamassa. Sen voinee eläkepäivillä bongata Helsingin edustan saaristossa nykyistä useammin.

Ja ehkä sen kannelta ehtii kirjoittamaan ihan lyhyen bloggauksen tai mielipidekirjoituksen. *

henkilö kuvassa

Markku Fredman

- Syntynyt 1960 Helsingissä
- Asianajaja vuodesta 1989
- Väitteli oikeustieteen tohtoriksi 2018
- Aloitti Helsingin yliopiston työelämäprofessorina elokuussa 2023

”LISÄÄ MATALAN KYNNYKSEN ASIANAJOPALVELUITA”

Markku Fredman toivoo enemmän matalan kynnyksen asianajopalveluita yksityishenkilöiden asioiden hoitoon. Hän vertaa tilannetta liikejuridiikkaan, jossa valtaosa työstä on asiakkaiden neuvontaa, jotta ongelmia ei koskaan edes pääsisi syntymään.

– Testamentin, edunvalvontavaltakirjan ja avioehdon lisäksi yksityishenkilöiden juridiikassa on hirveän vähän tällaista ongelmien ennaltaehkäisyä, Fredman sanoo.

Hän heittää kritiikin piikin kollegoiden suun-

taan. Tarvitseeko yksinkertaiseen asiaan aina laittaa maksimaalinen panostus?

– Sellaista on välillä nähtävissä, että asianajotoimistoissa tehdään tikusta asiaa. Jos on jokin yksinkertainen toimeksianto, kuten asuntokauppa, niin tarvitseeko osakkaan ja avustavan juristin tehdä sen eteen tuntikausia töitä tuplaskutuksella? Vai riittäisikö, että sovitaan asiakkaan kanssa tunnin palaveri, jossa käydään läpi yleisimmät asuntokauppaan liittyvät huomioitavat asiat, jolloin laskutus pysyy maltillisena?

Valvontalautakunnan uusimpia ratkaisuja

1. TARJOUKSEN TEKEMISESTÄ EI VOINUT LASKUTAA

Kantelija oli erään osakeyhtiön edustajana ollut yhteydessä asianajajaan pyytääkseen tältä oikeudellista neuvontaa. Asianajaja oli laatinut kantelijalle asian hoitamista koskevan kustannusarvion ja toimenpidesuunnitelman, mikä ei kuitenkaan ollut johtanut enempään toimiin asiassa. Kantelijan ja asianajajan välillä oli myöhemmin ilmennyt erimielisyyttä siitä, olivatko suoritettujen toimenpiteiden perustuneet toimeksiantosopimukseen.

Valvontalautakunta on ratkaisukäytännössään katsonut, että mikäli asianajajaa on pyydetty antamaan tarjous toimeksianton hoitamisesta, toimeksianton syntyminen on edellyttänyt selkeää vastausta tarjouspyyntöön.

Valvontalautakunta katsoi, että käydyt neuvottelut ja niitä seuranneet toimenpiteet eivät olleet synnyttäneet asianajotoimeksiantoa asianajajan ja osakeyhtiön välille. Valvontalautakunta totesi, että asianajaja oli voinut laskuttaa toimistolla käydystä neuvottelusta, mutta ei ollut voinut laskuttaa osakeyhtiötä tarjouksen tekemistä edeltävästä selvitystyöstä tai tarjouksen tekemisestä. **Varoitus.**

2. PÄIVÄÄMÄTÖN PESÄNJAKOEHDOTUS

Asianajaja oli määrätty kuolinpesän pesänselvittäjäksi ja -jakajaksi. Kantelija moitti asianajajaa muun muassa siitä, että tämä oli antanut pesänselvitelmän päiväämättömänä.

Asianajaja oli vastauksessaan valvontalautakunnalle myöntänyt, ettei varsinaista jakoehdotusta ollut päivätty. Valvontalautakunta totesi, että vaikka pöytäkirja, jonka liitteenä jakoehdotus oli ollut, oli päivätty, olisi myös pesänselvitelmän jakoehdotuksesta tullut ilmetä päivämäärä, jolloin se oli annettu. Valvontalautakunta katsoi asianajajan menetelleen tältä osin huolimattomasti. Ottaen kuitenkin huomioon laiminlyönnin vähäisyyden sekä sen, ettei siitä ollut aiheutunut vahinkoa kuolinpesän osakkaille, valvontalautakunta piti asianajajan laiminlyöntiä myös kokonaisuutena arvostellen vähäisenä. **Seuraamus jätettiin määräämättä.**

3. OIKEUDENKÄYNTIAVUSTAJA EI VASTANNUT VALVONTALAUTAKUNNALLE

Luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja oli avustanut kantelijaa riita-asian oikeudenkäynnissä. Kantelijan toimeksiantoa oli aiemmin hoitanut toimiston toinen oikeudenkäyntiavustaja. Tehtävä oli kuitenkin sairastumisen vuoksi siirretty kantelun kohteena olevan oikeudenkäyntiavustajan hoidettavaksi. Kantelija moitti oikeudenkäyntiavustajaa siitä, että hän oli perehtynyt toimistonsa toisen oikeudenkäyntiavustajan laatimaan tekstiin vasta oikeudenkäyntiä edeltävänä päivänä, ja hänen toimintansa istunnossa oli ollut tämän vuoksi paikoin haparoivaa. Luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja ei ollut lukuisista muistutuksista huolimatta toimittanut valvontalautakunnalle vastausta kantelussa esitettyihin moitteisiin. Valvontalautakunta katsoi, ettei sillä ollut aihetta epäillä kantelijan esittämää selvitystä tapahtumien kulusta. Valvontalautakunta katsoi, että luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja oli menettänyt asiakkaansa edun vastaisesti perehtyessään asian aineistoon vasta oikeudenkäyntiä edeltävänä päivänä sekä ajaessaan asiaa puutteellisesti. **Huomautus.**

”

Esittelyssä on ratkaisuja valvontalautakunnan viimeisimmistä kokouksista. Valvontalautakunnan ratkaisukäytäntöön ja laajempiin tapausselostesiin voi tutustua valvontaratkaisujen hakemistossa osoitteessa [valvontaratkaisut.fi](https://www.valvontaratkaisut.fi).

Britta Andersin
valvontayksikön
päällikkö

Juridiikan asiantuntijan parhaat työvälineet

Tilaa osoitteesta [SHOP.ALMATALENT.FI](https://shop.almatalent.fi)

Sakari Wuolijoki **PANKKIOIKEUS I** Heinäkuu 2022, sh. 139 €

Sakari Wuolijoki **PANKKIOIKEUS II** Heinäkuu 2023, sh. 139 €

Tapani Lohi **AVIOVARALLISUUSOIKEUS** Syyskuu 2023, sh. 189 €

Tomi Voutilainen **DIGITAALISTEN PALVELUJEN SÄÄNTELY** Syyskuu 2023, sh. 119 €

Kaarlo Tuori, Toomas Kotkas **SOSIAALIOIKEUS** Marraskuu 2023, sh. 149 €

VEROLAIT 2/2023 Syyskuu 2023, sh. 145 €

SUOMEN LAKI I-III 2023 -PAKETTI

Syyskuu (I), lokakuu (II) ja marraskuu (III) 2023, sh. 669 €

luippi

Lepää rauhassa

Digi- ja väestötietoviraston julkaisema
Läheisen kuolema -opas antaa selkeät ohjeet
siihen, mitä tehdä läheisen kuoltua. Mukana
oppaan teossa oli myös Asianajajaliitto.

TEKSTI TERO IKÄHEIMONEN // KUVAT SHUTTERSTOCK

Suomessa kuolee vuosittain noin 50 000 ihmistä, jättäen taakseen moninkertaisen määrän omaisia. Surun keskellä oleva ihminen joutuu tekemään valtaavan määrän päätöksiä juuri kun voimat ovat kaikkein vähimmillään.

Tilannetta helpottaakseen Digi- ja väestötietovirasto (DVV) on laatinut yhdessä viranomaisten, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa sähköisen Läheisen kuolema -oppaan, joka on julkaistu Suomi.fi-sivustolla. Oppaan laatimisessa auttoi myös Asianajajaliitto.

Opas antaa selkeät ohjeet siihen, mitä tehdä läheisen kuoltua. Se auttaa käytännön asioiden hoitamisessa, kuten pankkitilien, laskujen, postin, sopimusten ja sosiaalisen median tilien selvittämisessä, mutta myös neuvoo ilmoittamaan läheisen kuolemasta asianmukaisille tahoille.

Aiemmat läheisen kuolemaan liittyvät sisällöt ovat olleet Suomi.fi-palvelun luetuimpien joukossa, ja nyt ne haluttiin päivittää selkeämpään ja käytettävämpään muotoon, kertoo erityisasiantuntija **Heli Hautaniemi** DVV:ltä.

– Läheisen kuolema on erittäin kuormittava elämäntilanne, jossa täytyy asioida monen eri tahon kanssa. Surun keskellä asioiden hoitaminen voi tuntua tavallista vaikeammalta. Siinä tämä opas haluaa auttaa, Hautaniemi sanoo.

Asianajajaliiton puheenjohtajan **Hanna Rähä-Mäntyharjun** mukaan erityisesti aviovarallisuus- ja perintöasioihin liittyvä juridiikka voi olla vainajan läheisille vaikeasti ymmärrettävää. Siksi Asianajajaliitto halusi omalta osaltaan auttaa lisäämään tietoa.

– Asioiden hoitoon ja kuntoon saattamiseen tarvitaan usein myös paljon asiakirjoja, joiden laatimisessa

”SURUN KESKELLÄ ASIOIDEN HOITAMINEN VOI TUNTUA TAVALLISTA VAIKEAMMALTA. SIINÄ TÄMÄ OPAS HALUAA AUTTAA.”

on syytä käyttää asiantuntijaa, Rähä-Mäntyharju sanoo.

Erityistä huomiota opasta laadittaessa kiinnitettiin sen käytettävyyteen. Opas kysyy aluksi muutamia perustietoja vainajan kuolemaan liittyen, jolloin jatkossa voidaan rajata tarpeetonta tietoa pois ja näyttää oppaan käyttäjälle vain hänen tilanteensa kannalta olennainen informaatio.

– Esimerkiksi jos läheinen on kuollut ulkomailla, näytetään siihen liittyviä ohjeita. Myös vainajan avio-sääty vaikuttaa paljon tilanteeseen, jolloin on turha kuormittaa läheistä tiedolla, jota hän ei tarvitse, DVV:n Heli Hautaniemi sanoo.

Maallisen byrokratian lisäksi oppaassa on huomioitu myös läheisen tunteet ja jaksaminen. Oppaassa neuvotaan esimerkiksi, miten suruun voi saada kriisi- ja ammattiapua sekä erilaista vertaistukea. *

[www.suomi.fi/oppaat/
laheisen-kuolema](http://www.suomi.fi/oppaat/laheisen-kuolema)

SEURAAVA ASKEL: DIGITAALINEN KUOLINPESÄ?

Läheisen kuolema -opasta oli mukana laatimassa laaja joukko asiantuntijoita ja viranomaisia. Mukana olivat muun muassa Asianajajaliitto, Eläketurvakeskus, Kela, oikeusministeriö, poliisi, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL sekä Verohallinto.

Oppaan julkaisun lisäksi Digi- ja väestötietovirasto on työstänyt kuolinpesän asiointia sujuvoitettavaa mallia.

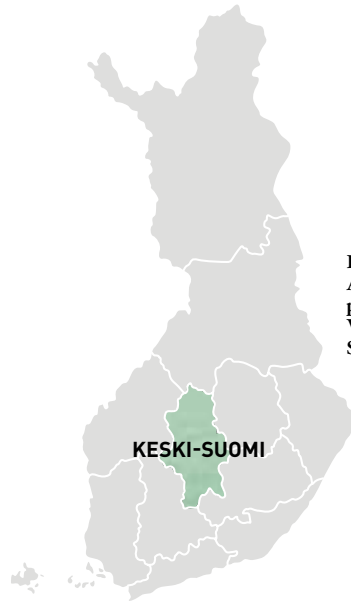
Tulevaisuuden tavoitteena on tarjota uusia digitaalisia palveluja, kuten sähköinen asioiminen kuolinpesien kanssa, kuolinpesän osakasrekisteri, sähköinen perukirja ja testamenttirekisteri.

Petteri Orpon hallituksen ohjelman on kirjattu tavoitteeksi ”helpottaa kuolleen omaisen asioiden hoitamista”. Kirjauksen käytännön toteutus

on kuitenkin tätä kirjoitettaessa vielä kysymysmerkki, samoin kuin mahdollisten uudistusten aikataulu.

– DVV on valmis edistämään tätä tavoitetta, erityisasiantuntija **Heli Hautaniemi** toteaa.

Palstalla tutustutaan Asianajajaliiton paikallisosastoihin. Vuorossa on Keski-Suomen osasto.

Tiivistä yhteistyötä sidosryhmien kanssa

Keski-Suomessa valtaosa asianajajista harjoittaa yleisjuridiikkaa. Yhteistyö käräjäoikeuden ja poliisin kanssa on tiivistä. Maakuntakeskus Jyväskylä houkuttelee alueelle myös nuoria asianajajia.

TEKSTI TERO IKÄHEIMONEN // KUVAT SHUTTERSTOCK JA MIKKO VÄHÄNIITYT

Asianajajaliiton Keski-Suomen osaston puheenjohtaja **Ari Kuukka** lienee tyypillinen alueen asianajaja: pienessä toimistossa työskentelevä juristi, joka hoitaa pääasiassa yksityishenkilöiden toimeksiantoja. Alun perin Kuukka on kotoisin Lappeenrannasta, mutta päätyi työelämän myllerryksissä parikymmentä vuotta sitten Jyväskylään ja on juurtunut Päijänteen rannoille.

– Jyväskylässä toimistot ovat 2–3 asianajajan kokoisia, eikä tänne ole jostain syystä syntynyt juuri lainkaan keskikokoisia tai suuria asianajotoimistoja. Siinä on puolensa esimerkiksi esteellisyyksymyksissä – pesänjakajia on helppo löytää, Kuukka sanoo.

Kuukka pitää sivutoimistoa myös Keuruulla, mutta valtaosa toimeksiannoista tulee Jyväskylän alueelta. Hänen mukaansa toimeksiannoissa ei ole suuria alueellisia eroja, vaan ihmisten tilanteet tahtovat olla samanlaisia asuinpaikasta riippumatta.

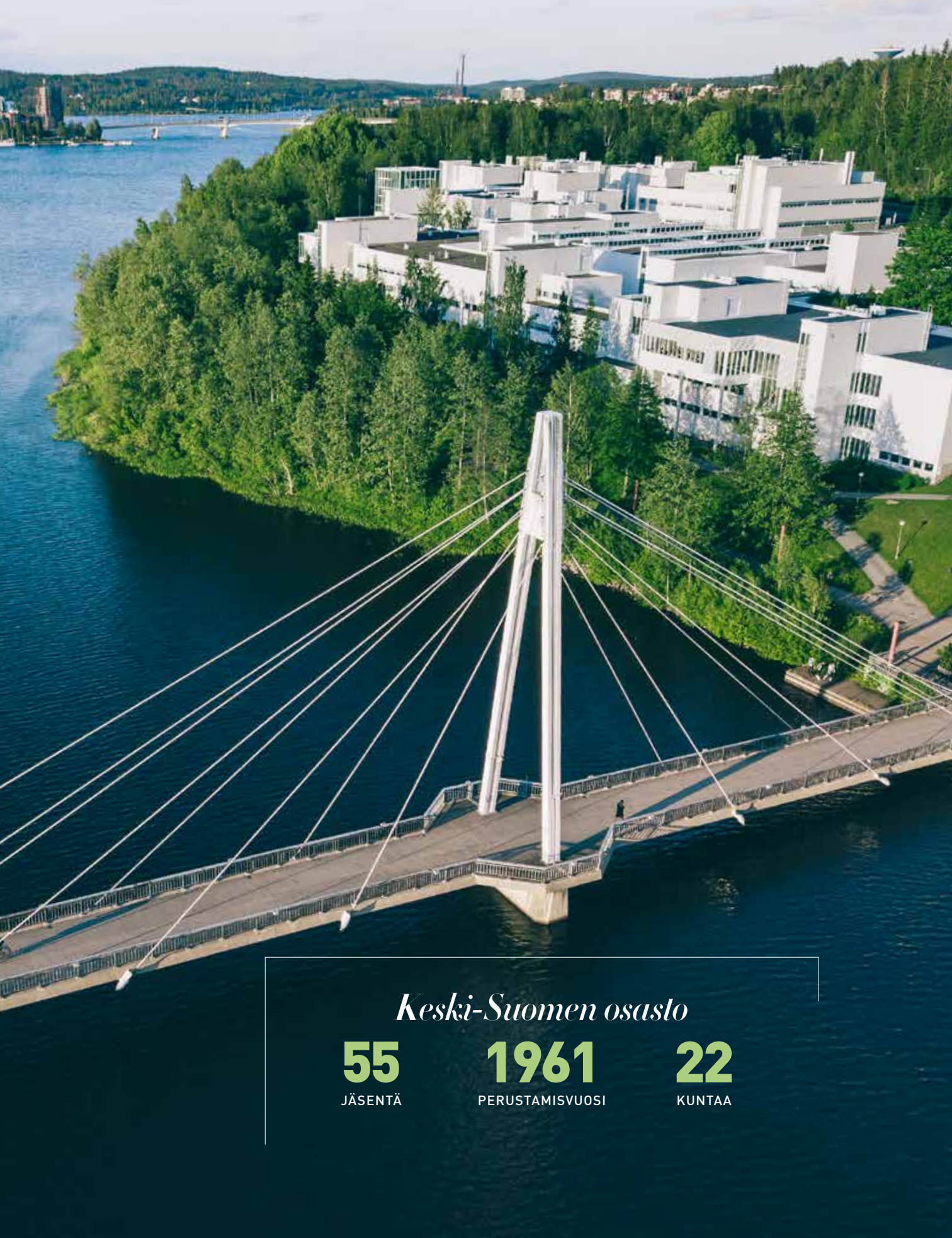
Jäseniä Asianajajaliiton Keski-Suomen osastossa on 55, joista yksi on jäsen asianajaja (eläkkeellä) -nimikkeellä.

”AIKA HYVIN TOIMISTOT OVAT KESKITTYYNEET TÄHÄN JYVÄSKYLÄN KAUPPAKADUN VARTEEN.”

– Aika hyvin toimistot ovat keskittyneet tähän Jyväskylän Kauppakadun varteen. Kollegat ovat niin ikään yleisjuristeja melkein kaikki, vuodesta 2002 Asianajajaliittoon kuulunut Kuukka kertoo.

Hänen mukaansa asianajajien ikärakenne on alueella ilahduttavan tasapainoinen. Jäsenistöön kuuluu niin kokenempaa kuin vasta alalle tullutta kaartiakin. Jyväskylä on kasvava ja kehittyvä maakuntakeskus, mikä luo asianajajille toimintaedellytyksiä.

– Jatkon kannalta tilanne näyttää siltä osin hyvältä, että töille on jatkajia. ➔

Keski-Suomen osasto

55

JÄSENTÄ

1961

PERUSTAMISVUOSI

22

KUNTAA

➔ ASIANAJAJAPÄIVYSTYS
TAVOITTAAN JYVÄSKYLÄLÄISET

Rovaniemeläislähtöinen **Nina Kaartinen** asettui Jyväskylään vuonna 2015. Asianajajaliittoon hän on kuullut vuodesta 2018. Hän on myös Keski-Suomen osaston hallituksen jäsen.

Kaartisen työpöydällä on korostunut viime aikoina insolvenssiasiat, erityisesti rakennusalan ja pienten ravintola-alan yritysten keskuudessa. Rakennusalan suhdanteet ja nousevat kustannukset näkyvät yritysten arjessa Keski-Suomessakin.

– Keväällä oli jo havaittavissa, että jonkinlaista kiihtymistä tapahtuu, ja nyt konkurssien määrässä on nähtävissä jo merkittävää kasvua. Myös yritysten saneerausmenettelyt ovat lisääntyneet, hän sanoo.

Jyväskylän asukkaille Keski-Suomen osaston toiminnan näkyvin osa on kerran kuussa järjestettävä asianajajapäivystys. Se on kerännyt Jyväskylän pääkirjastolle toisinaan niin suuren väkijoukon, että järjestyksenalvojat ovat joutuneet ohjeistamaan jonottajia.

Asianajajapäivystys tarjoaa maksutonta oikeudellista neuvontaa, jossa asianajaja kertoo, onko asiassa tarpeen hakea oikeudellista asiantuntija-apua ja ohjaa tarvittaessa asiaan perehtyneen asianajajan tai oikean viranomaisen puoleen.

KONKARILLEKIN TULEE
VASTAAN KEISSEJÄ,
JOTKA RIKKOVAT
RUTIINIT JA PAKOTTAVAT
TUTUSTUMAAN UUTEEN.

– Ihmisillä on ihan oikeita ja tärkeitä asioita, joiden suhteen olemme voineet neuvoa heitä eteenpäin, Ari Kuukka kertoo.

Jäsenilleen Keski-Suomen osasto järjestää koulutusaamuja, jotka pitävät sisällään luentoja ajankohtaisista aiheista sekä lounashetken yhdessä kollegoiden kanssa. Lisäksi osasto on järjestänyt vuosittaisen liikunnallisen koulutus-virkistyspäivän.

– Nyt meidän on tarkoitus aloittaa after work -tilaisuudet, joissa voi tavata kollegoita vapaamuotoisemmin ja matalalla kynnyksellä, Nina Kaartinen kertoo.

MUTKATONTA YHTEISTYÖTÄ

Keski-Suomen alueen ainoa istuntopaikka on Jyväskylässä, joten asianajajan työ ei vaadi runsasta matkus-

Ari Kuukka ja Nina Kaartinen ovat asettuneet Keski-Suomeen. Asianajajaliiton luottamustehtävät antavat syvempää merkitystä asianajaja-nimikkeelle.

tamista. Koronapandemian myötä etäyhteyksien käytöstä on tullut myös asiakkaiden keskuudessa lähes oletusarvo, ja monet toimeksiannot hoideaankin nykyään lähes kokonaan etänä, Ari Kuukka sanoo.

– Ihmiset pitävät nykyään lähtökohtana, että eikös asian hoito onnistuisi sähköisesti.

Kuukka ja Kaartinen kehuvat molemmat yhteistyötä paikallisten sidosryhmien kanssa. Keski-Suomen käräjäoikeus on aktiivinen kehittämään toimintaansa. Se on järjestänyt työpajoja, joiden tavoitteena on sujuvoittaa syyttäjien, tuomioistuinten ja asianajajien välistä yhteistyötä rikosasioissa.

Myös erillisen sovittelumenettelytyöryhmän perustamisesta on käyty keskusteluita. Niin ikään poliisin kanssa työskentely on sujuvaa, haastateltavat vakuuttavat.

– Minun asianajourani aikana tässä on tapahtunut iso muutos. Tuomioistuimiin on tullut uutta väkeä ja ilmapiiri on istunnoissa ihan erilainen kuin parikymmentä vuotta sitten. Käräjäoikeuden istunto on nykyään oikein mukava työpaikka, Ari Kuukka sanoo.

MIELENKIINTOINEN JA LAAJA-ALAINEN TYÖ

Sekä Ari Kuukan että Nina Kaartisen tausta on finanssimaailmassa, mutta ajatus asianajajan ammatista kyti molemmilla taustalla. Kun vaihdos asianajajalalle tapahtui, ei kumpikaan ole katsellut taakseen.

– Tämä on mielenkiintoinen ja laaja kenttä. Tietysti välillä haasteita tuovat määräjat sekä työnteon ja vapaa-ajan yhteensovittaminen. Mutta olen ollut erittäin tyytyväinen vaihdokseen asianajajaksi, Nina Kaartinen kertoo.

Myöskään Ari Kuukka ei ole katunut valintaansa.

– Paitsi aina silloin, kun siskoni jää kesälomalle. Hän on opettaja.

Kuukan mukaan asianajajan työn suola on vaihtuvat työtehtävät. Konkariilekin tulee vastaan keissejä, jotka rikkovat rutiinit ja pakottavat tutustumaan uuteen asiaan. Se pitää mielen terävänä.

Asianajajaliiton toiminnassa he haluavat olla mukana, koska se tarjoaa väylän tavata kollegoita kiireisen arjen keskellä. Osaston hallituksen kautta hahmottaa myös paremmin, minkälaisia muita luottamustehtäviä Asianajajaliitossa on mahdollisesti tarjolla.

– Tämä antaa asianajaja-nimikkeelle syvempää merkitystä, Ari Kuukka pohtii. *

Kutsu tapahtumaan:

Koutsin pikkujoulut

Agenda: Terveys, työkyky, tuottavuus.

Järjestäjä: Lauri Pyykkönen. Kouts - Coach Oy

Pvm: 17.11.2023 Aika: 12:00 - 16:00

Toteustapa: Hybridi
Live: Elokuvateatteri Maxim. Kluuvikatu 1, Helsinki.
Webinaarialusta: Teams

Hinta: Maksuton. Ennakoilmoittautuminen tarvitaan.
Ilmoittautuminen: koutsicoach.com/tapahtumat

Ohjelma:

12:00	Maximin ovet avautuvat	
13:00	Lauri Pyykkönen	Tervetuloa
13:10	Pia Pakarinen	Helsingin seutu ja työelämä 2050
13:55	Lauri Pyykkönen	Arki ratkaisee hyvinvoinnin
14:10	Mika Aaltonen	Ihminen yhteiskunnassa
14:55	Lauri Pyykkönen	Tapahtuman yhteenveto
15:00	Mocktails, cocktails & verkostoituminen	
16:00	Tapahtuma päättyy	

Tapahtuma on suunnattu terveen työelämän kehittäjille. Tervetuloa mukaan!

Pia Pakarinen
Helsingin seudun kauppakamari, CEO

Mika Aaltonen
Kauppatieteen tohtori, Dosentti

Kouts - Coach Oy
Terveysten, työkyvyn ja hyvinvoinnin asiantuntijapalvelut sekä koulutukset terveen työelämän kehittämiseen.

040 2177 060
lauri.pyykkonen@koutsicoach.com
koutsicoach.com
linkedin.com/in/lauri-pyykkonen

KESKIVIIKKO 23.8.2023

- 22.8. Illalla** Aion viettää huomenna ulkotyöpäivän Nuuksion kansallispuistossa. Pakkaan reppuni ja lataan kännykän varavirta-akut. Säännusteessa on luvattu sadekuuroja, joten otan mukaan myös goretex-takin ja -housut.
- 23.8. 08.40** Käynnistä auton ja lähetän toimistoon viestin ulkotyöpäivästä. Matkalla ostan lähikahvilasta lounaaksi kasvis- ja lihapiirakat sekä omenapullan. Soitan asiakkaalle edellisenä päivänä saapuneesta Pohjanmaan käräjäoikeuden vastauspyynnöstä. Keskustelen lisäksi Mari-assarin kanssa päivän työtehtävistä.
- 09.40** Pysäköin autoni Nuuksion kansallispuiston läheisyyteen. Lähden liikkeelle. Tuntuu hyvältä.
- 10.00** Pysähdyn Suolikkaan länsipäässä ja huuhtelen suuni järvedellä. Perehdyn erään yhteisön edustajan lähettämiin sähköposteihin. Soitan hänelle ja keskustelemme. Kävelen samalla Suolikkaan eteläpuolen kallioalueella kohti Valkealampea.
- 10.45** Keskustelen puhelimesta osakeyhtiön osittaisjakautumisesta. Päätämme yhdessä asiakkaan kanssa selvittää laskuttamatta olevia saatavia ennen kuin laadimme ilmoituksen jakautumisen vastustamisesta.
- 11.16** Aurinko ilmestyy näkyviin Valkealammella. Menen uimaan – nakuna; täällä ei ole ketään muita. Veden lämpötila on 20,6 astetta.
- 11.40** Keskustelen päämiehen kanssa seuraavan päivän istunnosta. Yritän kävellä rauhallisesti suopursua kasvavan rämeen läpi, jotta liikkumisen äänet eivät häiritse puhelua.
- 12.20** Kerään kantarelleja. Syksyisin minulla on repussa paistinpannu, jolla paistan aamupäivän aikana kerätyt sienet lounaaksi. Ruuhijärven rannalta löytyy kypsiä juolukoita, joita syön kourallisen.
- 12.35** Puhelinkeskustelu erään asiakkaan kanssa hänen asiassaan tehtävistä toimenpiteistä. Tänään minulla on hyvin aikaa jutella tämänkin puhelu.
- 13.00** Uinti Orajärvellä. Veden lämpötila on 21,4 astetta – yllättävän lämmintä. Katselen järvellä olevia joutsenia.
- 13.30** Nuotiolounas Urjan tulipaikalla. Lämmitän piirakat ja keitän teetä pakissa. Lounaan aikana käräjätuomari soittaa ja ilmoittaa seuraavan päivän istunnon peruuntumisesta. Minun ei siis tarvitse käydä läpi jutun asiakirjoja tänään illalla. Keskustelen puhelimesta Marin kanssa tämän päivän tapahtumista ja huomisen duuneista. Heikko vesisade alkaa, jatkan kävelyä siitä huolimatta.
- 14.20** Päivän viimeinen uinti Levo Antiaksella. Rannan lähellä on kaakkurin pesälautta. Vesi on 21-asteista. Kaksi miestä on ongella järven toisella puolella.
- 16.33** Taas ripsii heikosti vettä. Soitan vaimolle ja kerron, että olen kotimatalla.
- 16.45** Saapuminen takaisin autolle. Päivän kävelyn pituus 15,2 kilometriä. Sade voimistuu rankaksi, kun pääsen sisälle autoon. Käynnistään pyyhkimet. Hieno päivä!

Simo Ellilä, Helsinki

Simo on yritysjuridiikkaan, rakentamiseen ja valtionavustusoikeuteen erikoistunut asianajaja. Hän hoitaa myös perintöoikeutta osin *pro bono*.

Yhteenveto

Olen jo usean vuoden ajan viettänyt joka viikko yhden työpäivän luonnossa. Jokainen vuodenaika on kaunis. Luonnossa oleminen rauhoittaa mielen, vaikka päivän aikana hoidetaan samoja työtehtäviä kuin toimistolla. Luonto myös voimaannuttaa ja ruokkii luovuutta: metsässä olen parempi asianajaja.”

Tällä palstalla asianajajat kertovat mieleenpainuvista tapauksista uransa varrelta. Haluaisitko nähdä oman tai kollegan keissin palstalla? Lähetä vinkki advokaattii@asianajajaliitto.fi

KEISSI

Minä vastasin
Kirsi Hägglund,
Vaasa
Asianajotoimisto
Aawa Oy

Onnittelut naimisiinmenon johdosta

Sain keväällä yhteydenoton pariskunnalta, jonka toisella osapuolella oli havaittu vakava sairaus. He eivät olleet avioliitossa, mutta asuivat yhdessä avioliitossa.

Sairauden ennuste oli erittäin huono, ja he halusivat selvittää, mikä olisi heidän tilanteesaan juridisesti järkevintä ja minkälaisia asiakirjoja he mahdollisesti tarvitsevat.

Tapasimme ja keskustelimme heidän tilanteestaan.

Kerroin, mitä eroa on avioliitolla ja avioliittolla ja minkälaisia vaikutuksia eri ratkaisulla on. Tunnelma tapaamisessa oli ymmärrettävästi hyvin tunteikas ja itkuisakin.

Muutamaa viikkoa myöhemmin

tapasimme uudestaan, ja pariskunta oli päättänyt mennä naimisiin. Hoidimme heidän asioitaan, ja lopuksi toivotin heille onnittelut naimisiinmenon johdosta.

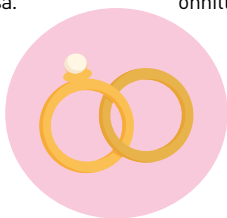
Paria päivää myöhemmin pariskunnan toinen osapuoli laittoi minulle viestin ja halusi erikseen kiittää, että olin onnitellut heitä. Kävi ilmi, että kukaan muu ei ollut onnitellut heitä vaikeassa tilanteessa.

Usein ihmiset saattavat jännittää asianajajan kohtaamista ja kokevat meidät ehkä etäisenäkin. He saattavat esimerkiksi pelätä, ymmärtävätkö he asianajajan kertomasta mitään. Usein kuitenkin ihmiset kääntyvät avustajan puoleen kurjissa elämäntilanteissa, jolloin

on erityisen tärkeää, että he tulevat kohdatuksi ihmisinä.

En tiedä, mikä sairaus pariskunnan toisella osapuolella oli, enkä sitä kysynyt, sillä en pysty siihen asiaan vaikuttamaan. Asiakas voi kertoa tilanteestaan sen verran kuin haluaa. Asianajaja ei voi lähteä liika myötäelämään asiakkaiden tilanteissa, koska muuten asioiden hoito muuttuu todella raskaaksi. Mutta ei pidä liikaa arkaillakaan ja pelätä, ettei uskalla sanoa mitään ylimääräistä.

Naimisiinmeno on kuitenkin lähtökohdaisesti aina iloinen asia eikä siitä ole koskaan väärin onnitella. Ystävällisen sanan sanominen ei maksa mitään. Pieni arkinen toivotus oli muodostunut tälle pariskunnalle hyvin merkitykselliseksi asiaksi.

nimitykset

Aalto Josefina
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Aräjärvi Aleksi
ASIANAJOTOIMISTO
JUSTITUM OY

Eskandari Sanan
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Eskola Ilmari
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Hautakoski Krista
LIEKE
ASIANAJOTOIMISTO OY

Honkanen Manu
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Huttunen Anna
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

ASIANAJOTOIMISTO BERGMANN OY

OTM **Karoliina Rytkönen** on nimitetty Senior Associateksi 1.6.2023 alkaen.

OTM **Markus Sairanen** on aloittanut Associatena 14.8.2023.

ASIANAJOTOIMISTO JUSTITUM OY

Asianajaja **Alexi Aräjärvi** on nimitetty Asianajotoimisto Justitum Oy:n toimitusjohtajaksi 5.5.2023 lukien.

ASIANAJOTOIMISTO KROGERUS OY

OTM **Sanan Eskandari** on aloittanut Associatena 3.4.2023.

OTM **Manu Honkanen** on aloittanut Associatena 3.4.2023.

OTM **Saara Kinnunen** on aloittanut Associatena 17.4.2023.

OTM **Venta Nummela** on aloittanut Associatena 29.5.2023.

OTM **Ilona Satta** on aloittanut Associatena 1.6.2023.

OTM **Marko Turtiainen** on aloittanut Associatena 3.4.2023.

ASIANAJOTOIMISTO MERILAMPI OY

Asianajaja, VT **Annika Luhtanen** on kutsuttu osakkaaksi 14.8.2023 alkaen. Luhtanen aloittaa samalla kiinteistö- ja rakennus oikeuspraktiikan vetäjänä.

Asianajaja **Maria Solala-Aro** on nimitetty Specialist Counseliksi veropraktiikkaan 1.9.2023 alkaen.

ASIANAJOTOIMISTO MERKURIUS OY

Asianajaja **Henna Laulunen** on nimitetty 15.5.2023 alkaen counseliksi.

ASIANAJOTOIMISTO NORDIA OY

OTM **Elli Törmänen** on nimitetty Associateksi 1.9.2023 alkaen.

ASIANAJOTOIMISTO LUKANDER RUOHOLA HTO OY

OTM **Emma Holopainen** on nimitetty juristiksi Helsingin-toimistoon. Holopainen työskentelee erityisesti työ- ja prosessioikeuden sekä yhtiöoikeuden parissa.

OTM **Jussi Kataja** on nimitetty juristiksi Kuopion-toimistoon. Kataja työskentelee erityisesti tietosuojaja- ja teknologiajuridiikan sekä riidanratkaisun parissa. Hän on aiemmin työskennellyt Asianajotoimisto Teräskulma Oy:ssä.

OTM **Juha Lakkala** on nimitetty juristiksi Kuopion-toimistoon. Lakkala on erikoistunut yrityskauppoihin ja

yhtiöoikeuteen. Juho on aiemmin työskennellyt Asianajotoimisto Krogerus Oy:n palveluksessa Helsingissä.

Restonomi **Jenny Laukkanen** on nimitetty toimistoassistentiksi Turun-toimistoon.

Asianajaja **Christian Wik** on kutsuttu senior advisoriksi. Wik on aiemmin työskennellyt Roschier Asianajotoimisto Oy:n osakkaana ja senior advisorina. Hänellä on syvälinen kokemus EU- ja kilpailuoikeudesta, compliance-asioista ja yritysjärjestelystä.

BORENIUS ASIANAJOTOIMISTO OY

Asianajaja **Kiira Björkroth** on nimitetty Counseliksi Advisory-linjaan 1.5.2023 alkaen.

Asianajaja **Eveliina Ilonen** on nimitetty Senior Associateksi Advisory-linjaan 1.8.2023 alkaen.

Huuskonen Santeri
HPP
ASIANAJOTOIMISTO OY

Kinnunen Saara
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Koskinen Otto
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Laitinen Elina
HPP
ASIANAJOTOIMISTO OY

Laulunen Henna
ASIANAJOTOIMISTO
MERKURIUS OY

Lempiäinen Julius
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Luhtanen Annika
ASIANAJOTOIMISTO
MERILAMPI OY

Mäkelä Mikko
HPP
ASIANAJOTOIMISTO OY

Montonen Wilma
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Nummela Venla
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Pajala Riina
LIEKE
ASIANAJOTOIMISTO OY

Palm Charlotta
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Rytönen Karoliina
ASIANAJOTOIMISTO
BERGMANN OY

Sairanen Markus
ASIANAJOTOIMISTO
BERGMANN OY

Satta Ilona
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Sillanpää Annika
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Solala-Aro Maria
ASIANAJOTOIMISTO
MERILAMPI OY

Tevajärvi Maija
LIEKE
ASIANAJOTOIMISTO OY

Törmänen Elli
ASIANAJOTOIMISTO
NORDIA OY

Turtiainen Marko
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Vuorenmaa Anna-Emilia
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

OTM **Floora Kukorelli** on nimitetty Associateksi Advisory-linjaan 5.6.2023 alkaen.

Asianajaja **Janko Lindros** on kutsuttu osakkaaksi Transactions-linjaan 5.6.2023 alkaen.

Asianajaja **Emma Niemistö** on kutsuttu osakkaaksi Advisory-linjaan 1.5.2023 alkaen.

Asianajaja **Nelli Nurminen** on nimitetty Senior Associateksi Transactions-linjaan 1.4.2023 alkaen.

Asianajaja **Aapo Pessi** on nimitetty Senior Associateksi Advisory-linjaan 1.8.2023 alkaen.

OTM **Meri Tirkkonen** on nimitetty Associateksi Advisory-linjaan 8.5.2023 alkaen.

Asianajaja **Tuomas Tuominen** on nimitetty Senior Associateksi Advisory-linjaan 1.8.2023 alkaen.

Asianajaja **Teo Virtanen** on nimitetty Senior Associateksi Transactions-linjaan 1.4.2023 alkaen.

HANNES SNELLMAN ASIANAJOTOIMISTO OY

Asianajaja, OTM **Josefina Aalto** on nimitetty Counseliksi Finance-ryhmään.

OTM, LitM **Ilmari Eskola** on nimitetty juristiksi Dispute Resolution -ryhmään.

OTM **Anna Huttunen** on nimitetty juristiksi Finance-ryhmään.

OTM **Otto Koskinen** on nimitetty juristiksi Real Assets -ryhmään.

OTM, KTM **Julius Lempiäinen** on nimitetty juristiksi M&A-ryhmään.

OTM **Wilma Montonen** on nimitetty juristiksi M&A-ryhmään.

OTM **Charlotta Palm** on nimitetty juristiksi M&A-ryhmään.

OTM **Annika Sillanpää** on nimitetty juristiksi Employment-ryhmään.

OTM **Anna-Emilia Vuorenmaa** on nimitetty juristiksi Tax-ryhmään.

HPP ASIANAJOTOIMISTO OY

OTM **Santeri Huuskonen** on nimitetty Associateksi 28.3.2023 lähtien. Huuskonen on erikoistunut rahoitusjärjestelyihin.

OTM **Elina Laitinen** on nimitetty Associateksi 1.6.2023 lähtien. Laitinen on erikoistunut transaktioihin sekä energia- ja infrastruktuuriprojekteihin.

OTM **Mikko Mäkelä** on nimitetty Associateksi 3.5.2023 lähtien. Mäkelä on erikoistunut riidanratkaisuun.

LIEKE ASIANAJOTOIMISTO OY

OTM **Krista Hautakoski** on nimitetty Associateksi 25.4.2023 lähtien.

NIMITYSUUTISET JA KUVA
SEURAAVAAN LEHTTEEN: 27.10.
(5/2023) MENNESSÄ: ADVOKAATTI.FI/
ILMOITA-NIMITYSUUTISIA.

Kehityksesi kumppani.

Kehitä osaamistasi ja opi aina uutta. Olivat ammatilliset tavoitteesi minkä kokoisia hyvänsä, Kauppakamari tarjoaa niihin kehityksen välineet – kirjoista koulutuksiin, tapahtumiin, onlinepalveluihin ja aina uusimpaan tietoon eri muodoissaan.

Kehity kanssamme.
kauppakamarikauppa.fi

Oppimisen vapautta koulutusten kiinteähintaisella kausikortilla

Webinaaripassi tarjoaa sinulle vapaan osallistumisoikeuden Editan juridisiin webinaareihin vuoden ajaksi. Valitse monipuolisista ja ajankohtaisista koulutuksistamme itseäsi kiinnostavimmat.

Päivitä osaamistasi vaivattomasti!

Tutustu ja osta:
lakitieto.edita.fi/webinaaripassi

EDITA